

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

2023

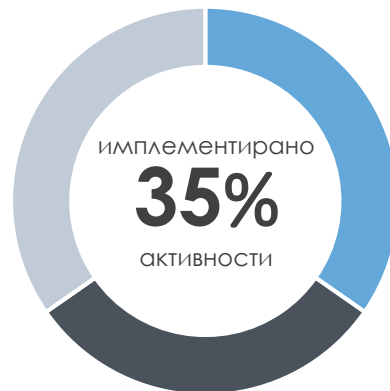
О СПРОВОЂЕЊУ СТРАТЕГИЈЕ РЕФОРМЕ ЈАВНЕ УПРАВЕ
ЗА ПЕРИОД ОД 2021-2030. ГОДИНЕ



■ Имплементирано — 9
■ Није имплементирано — 3



■ Имплементирано — 40
■ Није имплементирано — 18

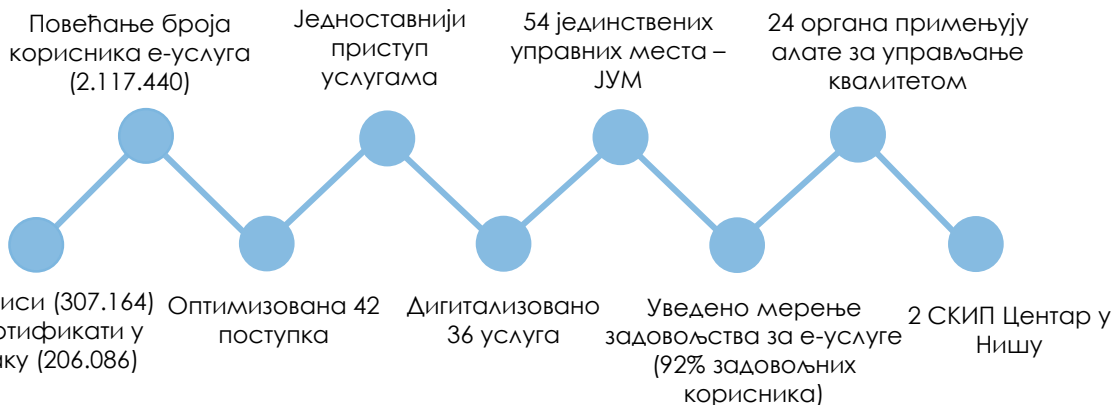


■ Имплементирано — 60
■ У току — 58
■ Није имплементирано — 55



Успостављање и унапређење дигиталних платформи и инфраструктуре за пружање услуга

НАЈВЕЋИ УСПЕСИ



БУЏЕТСКА И ДОНАТОРСКА СРЕДСТВА У 2023.

планирана и реализована

✓ Реализовано:
165 милиона РСД

Буџетска средства



Планирано: **258 милион РСД**

Донаторска средства



Планирано: **251 милиона РСД**

✓ Реализовано:
60 милиона РСД



УЧИНАК ПО ЦИЉЕВИМА

— резултати (мере) и активности планиране за 2023.

ПОСЕБАН ЦИЉ 1: Побољшан квалитет јавних политика и прописа



43%

резултата

14%

активности

ПОСЕБАН ЦИЉ 2: Унапређен процес регрутације у јавној управи



0%

резултата

45%

активности

ПОСЕБАН ЦИЉ 5: Јавна управа на ефикасан и иновативан начин пружа услуге које одговарају на потребе крајњих корисника и унапређују њихово корисничко искуство



80%

резултата

31%

активности

ПОСЕБАН ЦИЉ 6: Унапређен ниво одговорности и транспарентност на свим нивоима власти



80%

резултата

14%

активности

ПОСЕБАН ЦИЉ 3: Ефикасан систем за управљање каријером примењен у пракси



0%

резултата

43%

активности

ПОСЕБАН ЦИЉ 4: Развијен и имплементиран функционалан и иновативан систем стручног усавршавања и стручних испита у јавној управи



100%

резултата

64%

активности

ПОСЕБАН ЦИЉ 7: Остваривање одрживог буџета са стабилним јавним дугом у односу на БДП уз помоћ бољег финансијског управљања и контроле, процеса ревизије и повезивања буџетског планирања са политикама Владе



86%

резултата

60%

активности

ПОСЕБАН ЦИЉ 8: Успостављање система локалне самоуправе који омогућава ефикасно и одрживо остваривање права грађана на локалну самоуправу



75%

резултата

38%

активности



УЧИНАК ПО ИНСТИТУЦИЈАМА

— активности планиране за 2023. за АП СРЈУ

	имплементирано	у току	није имплементирано	укупан бр. активности
Министарство државне управе и локалне самоуправе	13-54%	2-8%	9-38%	24
Министарство финансија			6-100%	6
Национална академија за јавну управу	7-46%	7-46%	1-8%	15
Служба за управљање кадровима	5-42%	6-50%	1-8%	12
Повереник за информације од јавног значаја и Заштиту података о личности			2-100%	2
ОДУ			4-100%	4

ИЗАЗОВИ



- Недостатак уједначеног система који би омогућио боље праћење и оцењивање квалитета услуга, али и обезбедио увид у стање и потребе грађана.
- Потреба за ефикаснијим управљањем и координацијом унутар јавне управе, као и за јачањем механизма за ефикасну комуникацију међу различитим секторима и нивоима власти.

САДРЖАЈ

02

Сажетак

06

Збирни преглед

11

Област 1 – Планирање и координација јавних политика

15

Област 2 – Управљање људским ресурсима

22

Област 3 – Пружање услуга

30

Област 4 – Одговорност и транспарентност

34

Област 5 – Управљање јавним финансијама

37

Област 6 – Локална самоуправа

40

Управљање и комуникација

45

Перцепција ОЦД

47

Ризици

51

Листа скраћеница

--

Табеларни прилози објављују се одвојено на сајту
<https://monitoring.mduls.gov.rs/dokumenta.html>

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД

Подаци за период од 1. јануара 2023. до 31. децембра 2023. године прикупљени су у јануару и фебруару 2024. године преко Јединственог информационог система за планирање и праћење спровођења јавних политика (ЈИС) и видљиви су преко онлајн платформе за праћење РЈУ: <https://monitoring.mduls.gov.rs/>. Онлајн платформа приказује податке за структуру Стратегије РЈУ 2021-2030, као кровног документа јавне политике и обухвата Акциони план Стратегије РЈУ (АП РЈУ) за период 2021-2025. у области Управљања људским ресурсима, Пружања услуга, Одговорности и транспарентности и три програма у области планирања и координације јавних политика, управљања јавним финансијима, реформе система локалне самоуправе. У области Пружања услуга, поред АП РЈУ, приказују се и Програм е-ПАПИР и Програм развоја е-управе. У овом извештају додатно су узети у обзир подаци из Програма за сузбијање сиве економије у делу реформе инспекција. Примарни извор података је ЈИС, предвиђен Законом о планском систему РС (1), у који сваки орган уноси податке из своје надлежности о спровођењу активности/мера/циљева, уз финансијске податке о планираним, обезбеђеним и утрошеним средствима за документе јавних политика.

Подаци за извештај прикупљени су за активности који су за крајњи рок реализације имали било који квартал у 2023. години. У складу са Законом о планском систему, статистика је приказана за показатеље учинка, који могу бити: показатељи ефеката (на нивоу општег циља), показатељи исхода (на нивоу посебних циљева) и показатељи резултата (на нивоу мера јавних политика). Код мерења показатеља, у оним случајевима где се није очекивао напредак у 2023. години у односу на почетну вредност, ти показатељи нису улазили у збирне статистике, али су приказани транспарентно у листама показатеља кроз овај извештај. Методологија која се примењује кроз ЈИС за све документе јавних политика подразумева означавање активности као *незачетих*, *зачетих (у току)* и *завршених*. Иста методологија је примењена кроз прикупљање и обраду података за овај извештај.

Досадашња пракса је била да се [консултације са организацијама цивилног друштва](#) одрже након објављивања првог нацрта извештаја, односно након 1. маја 2024. године. Консултације се одржавају како у оквиру координационих механизма у којима се извештаји коригују и усвајају (представници ОЦД се налазе и у [политичком и административном нивоу координације РЈУ](#)), тако и кроз могућност да јавним објављивањем нацрта извештаја, било који грађанин упути коментар на наведени нацрт.



У припреми Сажетка и Збирног прегледа извештаја коришћена је вештачка интелигенција, тачније примена модела **OpenAI ChatGPT4** (2). Овај приступ одабран је с обзиром на то да Република Србија има дефинисану Стратегију развоја вештачке интелигенције за период од 2020. до 2025. године(3), са намером да се вештачка интелигенција све више употребљава у јавној управи како би се унапредили процеси, повећала ефикасност и побољшао квалитет рада управе и пружања јавних услуга. Другим речима, службеници су прикупили и анализирали податке за тематске области, а након написаног наратива у тематским областима, употреба OpenAI ChatGPT4 је произвела текст који се налази у претходном и овом поглављу.

У 2023. години, напредак је постигнут у дигитализацији, транспарентности и приступачности јавних услуга. Унапређен је квалитет докумената јавних политика и прописа, уз значајно учешће јавности у процесима доношења одлука. Степен имплементације **резултата** (мера) Стратегије РЈУ у 2023. години је **69%**, степен имплементације **активности** је **35%** за наведени период. Међународни индикатор који се односи на делотворност власти (4) представља кључни показатељ ефеката Стратегије РЈУ и износи 57,08% за 2023. годину. Овај индикатор континуирано бележи стабилност, што указује на постојаност квалитета јавних услуга и ефикасности управљања ресурсима. Вредност индикатора који се односи на степен задовољства грађана и привреде пруженим услугама јавне управе није могуће мерити у 2023, јер 4 од 6 питања нису више део истраживања Балкан барометра (5).

1 Закон о планском систему („Службени гласник РС, бр. 30/2018)

2 Сарадња са стажистом ОЕБС-а, Ервином Качаром, осигурала је додатно размењивање знања и искуства у области вештачке интелигенције.

3 Стратегија развоја вештачке интелигенције у Републици Србији за период 2020–2025 („Службени гласник РС“, бр. 96/19), линк: <https://www.pravno-informacioni.sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/srgs/vlada/strategija/2019/96/1/reg>

4 Индикатор Светске банке – перцентилни ранг означава ранг земље међу свим земљама обухваћеним агрегатним индикатором, са 0 који одговара најнижем рангу, а 100 до највишег ранга, линк ка извору: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

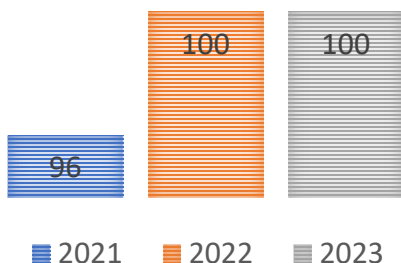
5 Балкан барометар, Регионални савет за сарадњу, линк ка подацима: <https://www.rcc.int/balkanbarometer/home>

РЕЗУЛТАТИ ПО ОБЛАСТИМА

Планирање и координација политика:

Унапређење квалитета ДЈП и прописа наставило је да буде је у фокусу, са циљем оптимизације регулативе и јачања капацитета за њихово креирање и праћење. Од укупног броја донетих уредби за које је било потребно спровести анализу ефеката (енг. RIA) у току једне календарске године, 66,7% садржало је потпуну анализу ефеката (ЦВ за 2023. годину – 60% што представља пораст у односу на претходну годину од преко 5%). Сви ДЈП донети у 2023. години садрже потпуну или делимичну анализу ефеката, уз значајан напредак у погледу броја оних са потпуном анализом ефеката у односу на претходне године (66,77% усвојених ДЈП у 2023. години имали су потпуну анализу ефеката, 2022. године 40%). Учешће заинтересованих страна у раним фазама припреме јавних политика континуирано је високо (% ДЈП донетих током календарске године у оквиру чије припреме је спроведен консултативни процес у складу са ЗПС (2021 – 96,2%, 2022 – 100%, 2023 – 100%).

% ДЈП консултације



Управљање људским ресурсима:

Постигнут је напредак у креирању правног оквира у правцу пуне имплементације система компетенција на локалном нивоу, развоју алата за управљање каријером и јачању јединица за управљање људским ресурсима (УЉР) унутар институција. Повезана је област развоја стручног усавршавања у јавној управи са системом образовања (број укључених државних и других органа у реализацију Програма студентске стручне праксе у јавној управи значајно је повећан – 18 у 2021. години, 56 у 2022. години, 73 у 2023. години, као и број понуђених места за стручну праксу – за 100 места у односу на претходну академску годину, што представља увећање од 50% у односу на почетну академску 2021/2022. годину). Унапређен је и иновирани програм стручног усавршавања у оквиру НАЈУ путем модернизованог система (комбинованог учења), обезбеђујући онлајн обуку и консултације. НАЈУ је креирала веб страницу <https://akademija.info> која омогућава лак приступ информацијама о свим програмима обука и планирању индивидуалног усавршавања.

Одговорност и транспарентност:

Повећан је број организација које објављују отворене податке на Порталу отворених података (2022 – 95, 2023 – 119). Објављено је пет пута више скупова података него у 2020. години (2198 скупова). Настављен је раст локалног индекса транспарентности (2021 – 47,8, 2022 – 49, 2023 – 52). Процент органа са одређеним овлашћеним службеницима за ове задатке у порасту је у последње три године, премашујући планиране вредности у свим годинама (2021 – 79,45%, 2022 – 78%, 2023 – 85%). Висок проценат органа државне управе одредило је службена лица овлашћена за вођење и одлучивање у управном поступку и предузимање управних радњи (52 од укупно 61).

Пружање јавних услуга:

Напредак се посебно истиче у дигитализацији и приступу услугама путем дигиталних платформи, као што су е-управа и државни ИТ приступни центри, унапређењу инфраструктуре е-управе и интероперабилности, покретању електронских потписа (307 164) и сертификата у облаку (307 164) и повећању броја корисника е-управе (2 117 440). Настављена је регулаторна реформа усмерена на унапређење услова пословања и смањење административног оптерећења привреде кроз оптимизацију 42 административних поступка и дигитализацију 36 услуга. Уведено је мерење задовољства корисника е-услуга: проценат задовољних корисника услуга на Порталу еУправа износи 92%. Повећан је број органа који врши доставу у Јединствени електронски сандучић (активно функционише 25 од 300 органа, док је циљ био 20). У области информационе безбедности, Државни Дата центар чува податке за 209 органа државне управе, АП и ЈАС, укључујући и 106 нових веб презентација.

Управљање јавним финансијама:

У 2023. години остварен је напредак у областима које се односе на програмско буџетирање, управљање капиталним пројектима, фискализацију, буџетску инспекцију, интерну ревизију и рачуноводство у јавном сектору. Такође, радило се и на даљем унапређењу у областима анализе униформне структуре програмског буџета за јединице локалне самоуправе, измене пословних процеса Пореске управе, јачања средњорочне стратегије управљања јавним дугом, регулативе и јачања капацитета ИФКЈ.

Систем локалне самоуправе:

Установљен је институционални оквир за стручно усавршавање локалних службеника и припремљени су модели административних поступака за изворне надлежности. Остварен је напредак у примени принципа доброг управљања (2021 – 47%, 2023 – 52,9%). Успостављена је финансијска подршка за примену функционално организационих модела за 4 ЈАС и подршка за 6 нових пројеката међуопштинске сарадње.



ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 1: Планирање и координација јавних политика

ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ

Удео донетих уредби које садрже потпуну анализу ефеката у укупном броју донетих уредби за које је било потребно спровести анализу ефеката у току једне календарске године

60%

66,7%



- Рад на развој свести и знања ОДУ о законским обавезама, као и свим предностима спровођења анализе ефеката прописа;
- Константан рад на јачању капацитета ОДУ за спровођење анализе ефеката прописа;
- Доступна експертска подршка из донаторских средстава намењена анализи ефеката прописа који се припремају.



ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

КЉУЧНИ ИЗАЗОВИ

Укупан број планских области са ревидираним и оптимизованим планским оквиром (успостављена јасна хијерархијска структура ДПЈ унутар планских области)

8

3



- Комплексан и неуређен пласки оквир у прописаним областима планирања;
- Недостатак капацитета ОДУ за оптимизацију планских докумената унутар области за које су надлежни;
- Недовољно добро дефинисане области планирања, због чега је веома тешко имати једну кровну стратегију.



ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 2: Управљање људским ресурсима

ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ

Испуњеност очекивања полазника обукама у којима су коришћени иновативни облици и методе стручног усавршавања

75%

84%



- Континуирано спровођење анализа потреба службеника за стручним усавршавањем у циљу унапређења;
- Креирање програма стручног усавршавања, заснованог на резултатима евалуације (процеса и ефеката) претходних програма, као и кроз блиску комуникацију и сарадњу са ресорним ОДУ и другим партнерима;
- Стални развој и увођење иновативних облика и метода стручног усавршавања приликом креирања и спровођења програма, као и креирање иновативног алата за ефикасно и једноставно претраживање програмских садржаја (<https://akademija.info/>).



ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

КЉУЧНИ ИЗАЗОВИ

Запошљавање засновано на исказаним кадровским потребама органа

30-35%

14,25%



- Недоношење кадровских планова ОДУ услед ограничења запошљавања;
- Запошљавање које је условљено расположивим финансијским средствима;
- Кашњење у реализацији израде јединственог информационог система за УЉР (ХРМИС) којим би се створили услови за аналитички приступ кадровима и његовом планирању.





ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 3: Пружање услуга

ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

Број ОДУ који су имплементирали САФ или неки други алат за управљање квалитетом услуга у току једне календарске године, а на основу одговарајућег правног оквира

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

6

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

13



ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ

- Континуирани развој капацитета запослених кроз спровођење обука и радионица;
- Одржавање редовних промотивних активности (израђен је сајт <https://caf.mduls.gov.rs/> са свим материјалима на српском језику, брошурама, онлајн упитником, примерима добре праксе, САФ инфо дан.



ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

% службеника државне управе и локалне самоуправе запослених на пословима пружања услуга који су успешно окончали обуку у области унапређења квалитета пружања услуга

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

36-40

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

0



КЉУЧНИ ИЗАЗОВИ

- Процес мапирања радних места која пружају услуге је изазован услед непостојања правне дефиниције шта се све подразумева под појмом јавне услуге.



ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 4: Одговорност и транспарентност

ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

% приоритетних циљева из АП за спровођење Програма Владе који се односе на ОДУ, а који су узети у обзир приликом припреме средњорочних планова обвезника средњорочног планирања

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

35

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

57,89



ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ

- Пораст броја средњорочних планова за период 2023-2025 (26);
- Усклађеност средњорочних планова са циљевима из АПСРВ за 2023-25, у односу на број средњорочних планова за период 2021-2023 (7).



ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

Годишња процена ЕК о напретку у области одговорности (0 – не, 1 – да)

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

1

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

0



КЉУЧНИ ИЗАЗОВИ

- Линије одговорности између агенција и матичних институција су замађене, што доприноси преклапању функција, фрагментацији и нејасним линијама извештавања;
- Политичка посвећеност одговорности руководиоца, управљању учинком и систематичном делегирању одговорности још увек није успостављена;
- Институције задржавају бирократски и процесно оријентисан приступ планирању, буџетирању и извештавању о својим активностима;
- И даље постоје слабости у управљању учинком и линијама одговорности између независних тела и њихових матичних институција.





ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 5: Управљање јавним финансијама

ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

Ниво дуга опште државе у БДП-у (%)

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

56

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

52,3%



ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ

- Стабилно макроекономско окружење;
- Адекватно спроведена фискална политика.



ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

Просечан број незаконитости и неправилности по контроли у односу на укупан број извршених контрола

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

2

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

2,5



КЉУЧНИ ИЗАЗОВИ

- Прва година рада централизоване буџетске инспекције.



ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 6: Систем локалне самоуправе

ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

Удео ЈЛС који је успоставио међуопштинску сарадњу у укупном броју ЈЛС (%)

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

40

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

60



ФАКТОРИ УСПЕШНОСТИ

- Активно ангажовање ЈЛС у процесу међуопштинске сарадње;
- Ојачавање партнерских односа међу општинама;
- Ефикасна реализација надлежности у ЈЛС;
- Постизање конкретних резултата који доприносе унапређењу локалне заједнице.



ОДАБРАНИ ПОКАЗАТЕЉ

Степен ратификације ЕПАС

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ

4

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ

3



КЉУЧНИ ИЗАЗОВИ

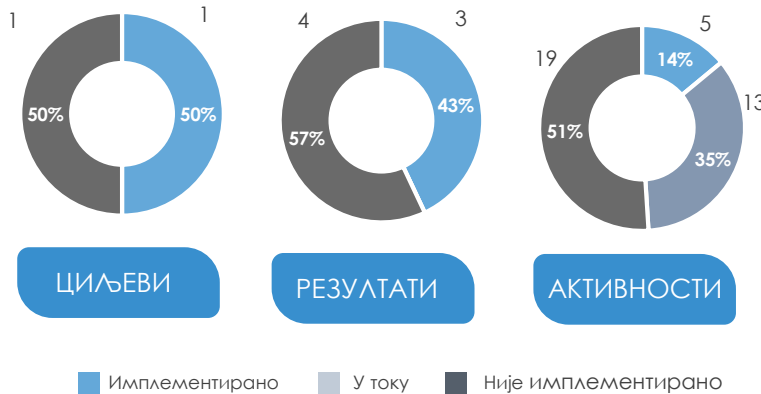
- Недоношење Закона о допуни Закона о потврђивању Европске повеље о локалној самоуправи услед одржавања парламентарних избора.





ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 1. Планирање и координација јавних политика Програм унапређења управљања јавним политикама и регулаторном реформом за период 2021-2025. године

* У случају три програма, општи циљеви програма су посебни циљеви Стратегије РЈУ, а посебни циљеви програма су рачунати као мере кроз статистику Стратегије РЈУ



ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023. (РСД) у хиљадама



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

Показатељ	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Индикатор квалитета прописа (Regulatory quality) – ранг Светске банке (Број)	60,1 (2019)	63	56,13
Индикатор усклађености и квалитета планирања политика (Скала (1-5))	0 (2021)	4	4

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)

Показатељ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)	Икона
Удео усвојених закона који садрже потпуну анализу ефеката у укупном броју усвојених закона за које је било потребно спровести анализу ефеката у току једне календарске године (%)	45%	39,6%	🔴
Удео донетих уредби које садрже потпуну анализу ефеката у укупном броју донетих уредби за које је било потребно спровести анализу ефеката у току једне календарске године (%)	60%	66,7%	🔵
Удео усвојених ДЈП у току једне календарске године који садрже потпуну анализу ефеката у односу на укупан број усвојених ДЈП за које је потребно израдити анализу ефеката (%)	80%	66,77%	🔴
Укупан број планских области са ревидираним и оптимизованим планским оквиром (успостављена јасна хијерархијска структура ДПЈ унутар планских области)	8	3	🔴
Удео усвојених ДЈП током чије припреме је спроведен консултативни процес у складу са ЗПС у укупном броју усвојених ДЈП у календарској години (%)	100%	100%	🔵
Удео усвојених закона током чије припреме је спроведен консултативни процес у складу са ЗПС у укупном броју усвојених закона у календарској години (%)	70%	52,9%	🔴
Удео донетих уредби током чије припреме је спроведен консултативни процес у складу са ЗПС у укупном броју донетих уредби у календарској години (%)	25%	31,5%	🔵

Унапређење квалитета ДЈП и прописа, обухваћено Посебним циљем 1. Стратегије РЈУ, детаљније је разрађено **Програмом унапређења управљања јавним политикама и регулаторном реформом за период 2021-2025. године, са АП (6)**, који, као хијерархијски нижи ДЈП у односу на Стратегију, дефинише циљеве, мере и активности у правцу даљег развоја предметне области.

Планирано је да се остваривање Посебног циља 1. Стратегије РЈУ, који је истовремено Општи циљ Програма, реализује кроз **унапређење пословног окружења и смањење непотребног оптерећења за грађане и привреду (Посебан циљ 1. Програма)**, затим **јачањем капацитета и применом инструмената за квалитетно креирање и праћење спровођења јавних политика и прописа (Посебан циљ 2. Програма)**, **успостављањем ефективне координације јавних политика (Посебан циљ 3. Програма)**, као и **повећањем степена учешћа цивилног друштва, привреде и других заинтересованих страна у раним фазама припреме јавних политика и прописа (Посебан циљ 4. Програма)**.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



Достизање циљних вредности показатеља на нивоу Посебног циља 1. Стратегије РЈУ, односно Општег циља Програма, бележи променљиве резултате током претходне три године, укључујући извештајну 2023. годину. Када је у питању индикатор усклађености и квалитета планирања политика, **достигнута је циљна вредност у посматраној години, али и остварен значајан напредак у односу на 2022. године** - на скали 1-5, остварена је оцена 4 у 2023. години, у односу на оцјену 2 у 2022. години. Са друге стране, иако није достигнута циљна вредност за посматрану годину, важно је истаћи да је **остварен напредак у односу на 2022. годину када је у питању показатељ Светске банке и то за три индексна поена** – са 53,37 поена у 2022, на 56,13 поена у 2023. години. У односу на посебне циљеве Програма, достизање циљних вредности такође је варијално током претходне три године, што указује на неуједначен темпо реформи – циљне вредности три од укупно седам показатеља на нивоу свих посебних циљева достигнуте су у 2023. години, док су код два показатеља оне достигнуте у све три посматране године, а преосталих пет показатеља бележи променљив тренд (7).

Имајући претходно у виду, а у циљу интензивирања реформи у предметној области, током 2023. године фокус је био на преиспитивању досадашњих резултата имплементације Програма и раду на унапређењу постојећег нормативног оквира. У том правцу, спроведена је ех-рост анализа ефеката досадашњег спровођења Програма, која је потврдила релевантност планираних реформи, али и указала на потребу за већом ефикасношћу у њиховој имплементацији, укључујући бољу координацију и равнотежу у подели одговорности између кључних институција, јачање капацитета РСЈП, интензивнију промоцију остварених резултата, као и разматрање и ревизију постојећих показатеља, планираних активности, рокова и извора

финансирања (8). Са друге стране, након сагледавања досадашње примене ЗПС, приступило се раду на унапређењу постојећег правног оквира у делу који се односи на систем управљања јавним политикама и регулаторну реформу и то кроз припрему две нове уредбе – једну која се односи на анализу ефеката прописа и другу која се тиче методологије израде докумената јавних политика – које би требало да замене постојећу Уредбу о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних ДЈП (9), односно да поједноставе постојећу регулативу и подстакну убрзане реформи. Међутим, кашњење у њиховом доношењу (10) значајно је утицало на имплементацију Програма у 2023. години, с обзиром да је остваривање већине планираних резултата за посматрану годину у директној вези са побољшањем правног оквира.

Унапређење пословног окружења и смањење непотребног оптерећења за грађане и привреду кроз регулаторну реформу (Посебан циљ 1. Програма) посматра се кроз квалитет анализа ефеката закона и уредби донетих током календарске године, с обзиром на то да њихово спровођење треба да допринесе креирању нормативних решења заснованих на подацима и чињеницама и избору опција, без негативних ефеката по грађане и привреду, односно поједностављењу или укидању решења у прописима која производе непотребна оптерећења по грађане и привреду. Према подацима РСЈП, реформе у овој области бележе неуједначене резултате. Са једне стране, подаци за 2023. годину указују на **наставак позитивног тренда и достизање циљних вредности када је у питању удео донетих уредби које садрже потпуну анализу ефеката** у укупном броју донетих уредби за које је било потребно спровести анализу ефеката у току једне календарске године – **циљна вредност за 2023 износила је 60%, а остварено је 66,7%, уз пораст у односу на 2022. годину од преко 5%**. Са друге стране, након стабилног напретка у 2021. и 2022. години, у извештајној години није остварена циљна вредност на нивоу закона – уместо планираних 45% усвојених закона који садрже потпуну анализу ефеката, остварено је 39,6%, уз значајан пад у односу на 2022. годину када је тај проценат износио 63,1%. Овакав резултат може се приписати слабијем квалитету анализе економских, друштвених или управљачких ефеката за законе у области правосуђа, финансија, грађевинарства, просвете и културе.

Када се посматра спровођење анализе ефеката у оквиру израде ДЈП, према оцени РСЈП, **сви ДЈП донети у 2023. години за које је требало спровести анализу ефеката у складу са ЗПС, садрже потпуну или делимичну анализу ефеката, чиме је настављен тренд из претходних година (11)**. Иако циљна вредност на нивоу Посебног циља 2. Програма није остварена, важно је указати на значајан напредак који је у 2023. години остварен када је у питању квалитет спроведених анализа ефеката - 66,77% ДЈП који су усвојени током 2023. године садржало је потпуну анализу ефеката, што је значајно више у односу на 40% из 2022. године.

6 Програм унапређења управљања јавним политикама и регулаторном реформом за период 2021-2025. године, са АП („Службени гласник РС”, број 113/21), https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/Program_tekst_sa-AP-PDF.pdf

7 Детаље видети у Табеларном анкету овог извештаја.

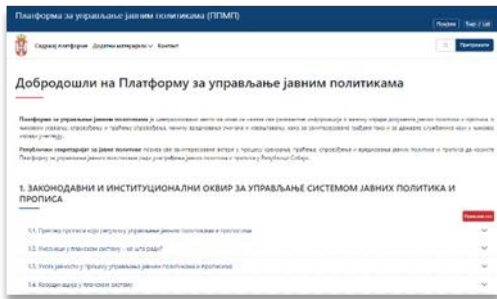
8 Ех-рост анализа Програма, <https://rsjp.gov.rs/cir/vesli-cir/usvojena-eks-post-ankicna-programa-unapredjenja-uprav%1d1%98anja-javnim-politikama-regulatornom-reformom-za-period-2021-2025-godine-sa-akcionim-planom/>

9 Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних ДЈП („Службени гласник РС”, број 8/19), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2019/8/9/reg>

10 Измене нормативног оквира, које су иницијално планиране за 2022. годину, најпре су померене за 2023. а затим и додатно одложене услед парламентарних избора. Током 2023. године, припремљени су нацрти обе уредбе, у оквиру чије израде су спроведени процеси консултација, али су њихова финализиција и доношење изостали услед одржавања ванредних парламентарних избора и техничког мандата Владе. Више информација: Нацрт уредбе о анализи ефеката прописа - <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/69/1>; Нацрт уредбе о методологији израде докумената јавних политика - <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/70/1>

11 Током 2023. године, од укупно 23 усвојена ДЈП од стране Владе РС, за 12 ДЈП је постојала законска обавеза спровођења анализе ефеката, од којих је 8 донетих ДЈП имало потпуну анализу ефеката (66,7%), док је 4 ДЈП имало делимичну (33,3%). На овај начин настављен је позитиван тренд из претходних година – 2022: Од 10 усвојених ДЈП за које је требало спровести анализу ефеката, 4 ДЈП је имало потпуну анализу ефеката, а 6 ДЈП делимичну; 2021: Од 16 усвојених ДЈП за које је требало спровести анализу ефеката, 7 ДЈП је имало потпуну анализу ефеката, 9 ДЈП делимичну.

Истовремено, наведено указује да, након слабијих резултата у 2021. и 2022. години, реформе у погледу јачања капацитета и примене инструмената за квалитетно креирање и праћење спровођења јавних политика и прописа (Посебан циљ 2. Програма) почињу да доносе резултате у пракси. У циљу ефикасне примене ЗПС, РСЈП је наставио да пружа континуирану стручну и методолошку подршку предлагачима ДЈП и прописа. У том правцу, 2023. године је успостављена [Платформа за управљање јавним политикама – ППМП](#), намењена како предлагачима тако и широј јавности, која садржи алате, примере и практичне савете за правилно управљање системом јавних политика. (12).



У области развоја ефективне координације јавних политика (Посебан циљ 3. Програма), која би требало да доприне смањењу броја ДЈП и успостављању јасног хијерархијског односа између докумената јавних политика вишег и нижег ранга, укључујући и повезивање са буџетом, реформе се одвијају спорије у односу на планирано. Позитиван аспект представља **приметан тренд смањења укупног броја ДЈП, од почетног броја ДЈП** којих је било преко 130, а у складу са континуираним пружањем подршке од стране РСЈП-а, број се смањивао на 76 (54 стратегије, 21, програм и 1 концепт политике). Међутим, резултати у оптимизацији планског оквира на нивоу области планирања и спровођења јавних политика (13) остали су на нивоу 2021. године - плански оквир ревидиран је и оптимизован за три планске области (јавно информисање, јавна управа и образовање) уместо осам, колико је планирано до краја 2023. године. У правцу оптимизације, завршена је радна верзија Мапе пута, али без прецизираних рокова за оптимизацију, док се конкретнији кораци могу очекивати након усвајања нове Уредбе о методологији израде докумената јавних политика, којом ће бити ревидиране области планирања. Од посебног значаја за даљи напредак у овој области јесте доношење Уредбе о поступку припреме Нацрта плана развоја Републике Србије (14), коју је Влада РС донела у мају 2023. године, а која прописује поступак припреме Нацрта плана развоја РС и извештавања о његовом спровођењу, као крвног и стратешки најзначајнијег документа развојног планирања, који усваја Народна скупштина за период од 10 година.

Континуирано висок проценат ДЈП донетих током календарске године у оквиру чије припреме је спроведен консултативни процес у складу са ЗПС (2021-96,2%, 2022-100%, 2023-100%), најзначајнији је резултат остварен у правцу повећања учешћа заинтересованих страна у раним фазама припреме јавних политика и прописа (Посебан циљ 4. Програма).

Знатно слабији резултати остварени су када се посматра спровођење консултација у припреми прописа. У односу на спровођење консултација током израде закона, циљне вредности нису достигнуте у 2022. и 2023. години, уз лошије резултате од планираних, с тим да је у 2023. години забележен значајан напредак у односу на претходну годину (2022-29%, 2023-52,9%). Вредности показатеља на нивоу уредби достигнуте су у претходне три године, укључујући 2023, али и даље указују на значајан простор за унапређење. Поред неуредначених капацитета ОДУ и недовољно развијене свести о важности ове области, овакви неуредначени резултати могу се довести у везу и са прилично комплексним правним оквиром који уређује учешће заинтересованих страна, нарочито када је у питању припрема прописа код које је ово питање нормирано у неколико закона и подзаконских аката, што би требало посебно преиспитати и поједноставити у оквиру планираних нормативних активности у овој области. [Портал еКонсултације](#), који је отпочео са радом у децембру 2021, наставио је да буде централна *online* платформа путем које су органи државне управе дужни да спроводе консултације и јавне расправе. У будућности је потребно интензивирати активности у погледу промоције Портала међу заинтересованим странама, али и јачања свести органа државне управе о обавезности његове употребе. Конечно, континуирано се предузимају активности у правцу јачања капацитета како органа јавне управе, тако и цивилног друштва, за унапређење сарадње у доношењу прописа и планских докумената, али и развоја свести и дијалога о питањима од заједничког интереса. У том правцу, М/МППД, у сарадњи са Београдском отвореном школом, током 2022. и 2023. године спровело је циклус од 11 обука на тему „Сарадња органа јавне управе са организацијама цивилног друштва у процесу доношења одлука“, на којима је укупно учествовало скоро 400 ОЦД и представника органа управе на свим нивоима, а у оквиру којих је, поред осталог, представљен и Портал еКонсултације (15). Такође, у организацији истог министарства, у истом периоду, одржано је укупно 27 друштвених дијалога у оквиру којих су различити друштвени актери разматрали и предлагали решења за питања од интереса за грађане и грађанке (16).



Друштвени дијалог на тему: „Укључивање жена и девојака у технолошке и друштвене иновације – изазови у развоју институционалног оквира“ (25. октобар 2023)

12 Више информација о Платформи доступно је на: <https://rsjp.gov.rs/cir/vesti-cir/%D0%BF%D0%B8%D0%B0%D1%82%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%99%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D1%98%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BC-%D0%BF%D0%BE%D0%B8%D1%82%D0%B8/>

13 Области планирања и спровођења јавних политика дефинисани су Прилогом 11. уз Уредбу о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних ДЈП („Службени гласник РС“, број 8/19), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/prilozi/prilog11.html&doctype=reg&abc=cba&eli=true&eliActId=427799®actId=427799>

14 Уредба о поступку припреме Нацрта плана развоја Републике Србије („Службени гласник РС“, број 54/23), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sars/vlada/uredba/2023/54/1/reg>

15 Према подацима М/МППД, у 2022. години одржано је 7 обука уз учешће 182 представника ОЦД и органа управе, док су у 2023. години одржане још 4 обуке на којима је учествовало 200 представника оба сектора, <https://pujpr-monitoring.mduls.gov.rs/statistike.html?depth=4&inodeld=732&tab=overall&sid=122254>

16 Према подацима М/МППД, у 2022. години одржано је 13 друштвених дијалога, док је у 2023. години тај број износио 14. Више информација: <https://pujpr-monitoring.mduls.gov.rs/statistike.html?depth=4&inodeld=732&tab=overall&sid=122260> и <https://www.minjppd.gov.rs/odrzani-dijalozii.php>

ИЗАЗОВИ



- Иако су од 2018. године учињени значајни помаци у правцу успоставља и развоја система за управљање јавним политикама и регулаторну реформу, пре свега кроз развој нормативног и институционалног оквира, амбициозан, али комплексан законодавни оквир (ЗПС и пратећа уредба), недовољно развијени и неујдначени капацитети унутар државне управе, као и потреба за већим ресурсима, заједно са два пута одржаним парламентарним изборима од почетка спровођења Програма (17), резултирали су тиме да се реформе у овој области спроводе спорије од планираног, на шта указује већина постигнутих вредности на нивоу циљева Програма код којих је приметан променљив тренд.
- Упркос предузетим напорима, а услед потребе да се сагледају сви аспекти и предложи решења која ће интензивирати реформу система управљања јавним политикама и процес регулаторне реформе, као и услед ванредних парламентарних избора у 2023. години, кашњење са унапређењем нормативног оквира, које је планирано кроз доношење Уредбе о анализи ефеката прописа и Уредбе о методологији израде ДЈП, битно је утицало на укупне резултате имплементације Програма у 2023. години.
- Степен учешћа јавности у раним фазама припреме јавних политика и прописа је значајно унапређен у односу на претходне године, нарочито када се посматра спровођење консултација у припреми закона - од укупног броја усвојених закона у 2023. години, консултације су спроведене у 52,9% случајева, што представља значајан помак, поготово у односу на претходну годину (2021-44,4%, 2022-29%). Ситуација код донетих уредби и даље изискује додатна унапређења, иако су премашене циљне вредности у све три посматране године (2021-2023), а проценат у 2023. години износио је 31,5%, чиме је настављен узлазни тренд (2021-21,4%, 2022- 30,1%). Међутим, приметна је значајна разлика у степену учешћа јавности у припреми прописа (закона и уредби) који је и даље низак, како на нивоу посматране године тако и у погледу трендова (2021-2023), у односу на степен учешћа у изради ДЈП (који је висок - 2021-96,2%, 2022-100%, 2023-100%), што утиче на укупан квалитет донетих аката.

ПРЕПОРУКЕ
ЗА 2024. ГОДИНУ

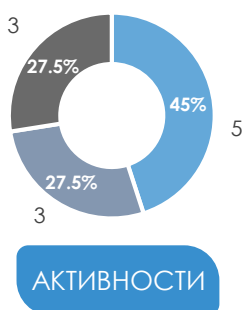
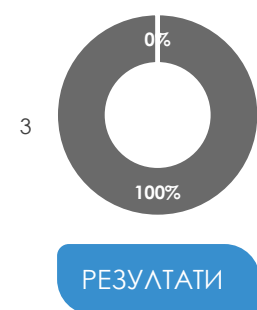
- ▶ Полазећи од неујдначених резултата досадашње имплементације Програма, који у највећем делу одступају од планираног, потребно је приступити изменама и допунама (ревизији) Програма у правцу који би интензивирао реформе и допринео његовој ефикаснијој имплементацији до краја периода његовог спровођења 2025. године, а у складу са налазима претходно спроведене ex-post анализе — РСЈП
- ▶ Након формирања нове Владе, значајно интензивирати напоре у правцу израде и усвајања измена нормативног оквира, односно финализације и доношења Уредбе о анализи ефеката прописа и Уредбе о методологији израде ДЈП — РСЈП
- ▶ У циљу остваривања значајнијег напретка у погледу учешћа заинтересованих страна у припреми ДЈП и прописа и праћењу њихових ефеката (Посебан циљ 4. Програма), потребно је:
 - спровести детаљну анализу постојећег нормативног оквира и праксе у овој области, која би требало да послужи као основ за предузимање даљих корака, укључујући и нова нормативна решења.
 - наставити са активностима у правцу унапређења функционалности Портала еКонсултације, а нарочито у погледу његове промоције и јачања капацитета за његово коришћење — МИНЉМПДД, РСЈП, РСЗ, ГенСек, МДУАС

17 У периоду од новембра 2021. године, када је донет Програм, до краја 2023. године, ванредни парламентарни избори одржани су у априлу 2022. године (Влада формирана у октобру 2022. године) и децембру 2023. године (технички мандат Владе је још увек у току у моменту израде овог извештаја).



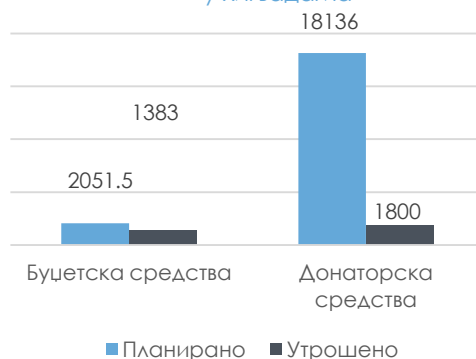
ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 2. УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА САСТОЈИ СЕ ОД ТРИ ПОСЕБНА ЦИЉА

ПОСЕБАН ЦИЉ: УНАПРЕЂЕН ПРОЦЕС РЕГУТАЦИЈЕ У ЈАВНОЈ УПРАВИ



■ Имплементирано ■ У току ■ Није имплементирано

ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ
СРЕДСТАВА У 2023. (РСД)
у хиљадама



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2013)
Меритократија и ефикасност запошљавања државних службеника (СИГМА принцип) (Број)	3 (2019)	4	Подаци ће бити доступни у 2024.

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)

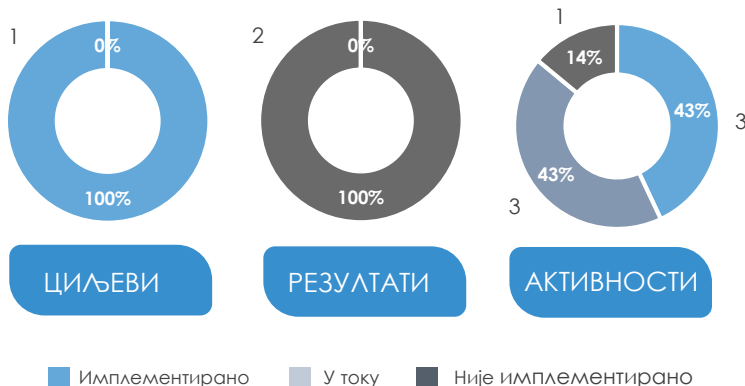
ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)	Индикатор
Запошљавање засновано на исказаним кадровским потребама органа (%)	30-35%	14,25%	
Степен у коме оквир компетенција одговара потребама и кључним вредностима рада јавне управе (Број)	3	2	
Процент попуњених радних места лица на положају у складу са оквиром компетенција у односу на укупан број положаја (%)	>80%	45%	



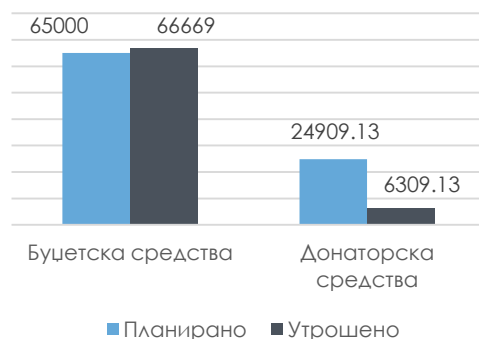
ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 2. УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА САСТОЈИ СЕ ОД ТРИ ПОСЕБНА ЦИЉА

ПОСЕБАН ЦИЉ:

ЕФИКАСАН СИСТЕМ ЗА УПРАВЉАЊЕ КАРИЈЕРОМ ПРИМЕЊЕН У ПРАКСИ



ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023. (РСД) у хиљадама



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2013)
Степен у ком је развијен систем за управљање каријером државних службеника (Број)	1 (2020)	2	4

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)

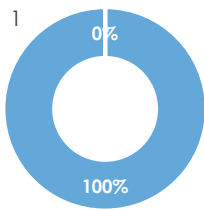
ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Дистрибуција исхода вредновања радне успешности одговара стандардима УЉР (%)	<65%	70%
Степен у коме је извршена стандардизација организације кадровских јединица у органима државне управе и квалитет обављања кадровских послова (Број)	3	Подаци нису доступни.
Степен у ком је обезбеђена правна заштита лица на положају/руководилаца (базиран на пет СИГМА подиндикатора) (Број)	13	Подаци ће бити доступни у 2024.



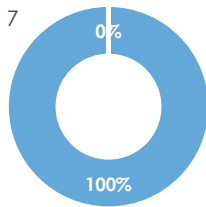
ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 2. УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА САСТОЈИ СЕ ОД ТРИ ПОСЕБНА ЦИЉА

ПОСЕБАН ЦИЉ:

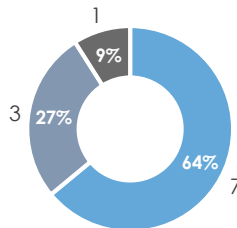
ФУНКЦИОНАЛАН И НОВАТИВАН СИСТЕМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА И СТРУЧНИХ ИСПИТА У ЈАВНОЈ УПРАВИ



ЦИЉЕВИ



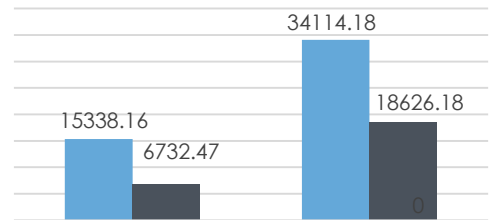
РЕЗУЛТАТИ



АКТИВНОСТИ

■ Имплементирано ■ У току ■ Није имплементирано

ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ
СРЕДСТАВА У 2023. (РСД)
у хиљадама



Буџетска средства

Донаторска средства

■ Планирано ■ Утрошено

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

Степен у ком се систем стручног усавршавања у јавној управи нормативно и у пракси заснива на анализи потреба за унапређењем знања и вештина, односно способности запослених у јавној управи (Број)

ПОЧЕТНА
ВРЕДНОСТ

1 (2019)

ЦИЉНА
ВРЕДНОСТ
(2023)

3

ОСТВАРЕНА
ВРЕДНОСТ
(2023)



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)

ЦИЉНА
ВРЕДНОСТ
(2023)

ОСТВАРЕНА
ВРЕДНОСТ
(2023)

Степен имплементације система квалитета у елементима стручног усавршавања у јавној управи (Број)

4

4



Испуњеност очекивања полазника обукама у којима су коришћени иновативни облици и методе стручног усавршавања (%)

75%

84%



Квалитет нових прописа који уређују област стручног усавршавања (%)

70%

70%



Број пословних процеса који се спроводе уз коришћење информационих технологија (Број)

1

1



Степен у ком је развијен систем планирања и управљања процесом целоживотног стручног усавршавања (Број)

0

0



Степен у којем је развијен оквир сарадње институција у чијем делокругу су послови стручног усавршавања запослених (Број)

0

1



Степен успостављених јединствених стандарда у области стручних испита у систему државне управе (Број)

9

12



Процент државних органа и органа јединица локалне самоуправе који учествују у програму студентске стручне праксе (%)

27 – 30%

30%



Стратегијом РЈУ предузимају се даљи реформски кораци у циљу унапређења функције УЉР у јавно-службеничком систему, који треба да се заснива на принципу заслуга и доведе до успостављања и јачања даље професионализације и деполитизације. У ту сврху, даљи развој УЉР планиран је кроз мере и активности оријентисане у правцу **унапређења процеса регрутације у јавној управи (Посебан циљ 2), изградње ефикасног система за управљање каријером који се примењује у пракси (Посебан циљ 3),** као и **развоја и имплементације функционалног и иновативног система стручног усавршавања и стручних испита у јавној управи (Посебан циљ 4).**

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



Циљне вредности за 2023. годину достигнуте су у погледу показатеља на нивоу два посебна циља (Посебан циљ 3. и 4) од укупно три која су обухваћена облашћу УЉР.

Када је у питању даље унапређење процеса регрутације у јавној управи (Посебан циљ 2), реформе се одвијају спорије од планираног с обзиром да нису достигнути показатељи на нивоу мера у оквиру овог посебног циља. Упркос томе, важне кораке представља **израда и пилотирање иновираних методологије за планирање кадрова у државним органима** и отпочет рад на њеном интегрисању у законодавни оквир кроз припрему нове Уредбе о припреми кадровског плана у државним органима са пратећим обрасцима Нацрта и Предлога кадровског плана. Финализација наведених активности, уз претходно обезбеђивање пуне операбилности ХРМИС (18), неопходна је како би се израдио и донео кадровски план органа државне управе (чија је израда била планирана за 4. квартал 2023), а који представља основу за унапређење константно ниског степена запошљавања заснованог на кадровским потребама органа државне управе - 14% у 2021. години; 18,7% у 2022. години и 14,25% у 2023 години, уз недостизање циљних вредности за све три посматране године на нивоу Мере 2.1.

Такође, током 2023. године, у оквиру исте мере, предузимане су промотивне активности у циљу представљања државне управе као пожељног послодавца као што су нпр: редовно постављање садржаја на налозима СУК на друштвеним мрежама, израда двојезичног информативног и промотивног штампаног материјала за промоцију процеса запошљавања, организовање јавних виртуелних дана и регионалних и локалних презентација СУК. Најзначајнији резултат у оквиру Мере 2.2. односи се на **наставак нормативног увођења система компетенција у органима АП и ЈЛС,** који је интервенцијама у законском оквиру **уведен у процес попуњавања радних места (селекције) у овим органима (19).** Имајући у виду да је успостављање система компетенција на локалном нивоу комплексан процес који се поступно одвија, наведена активност представља његову другу фазу, која се надовезује на интегрисање система компетенција у акте о систематизацији (реализовано у складу са изменама нормативног оквира из 2021. године)(20), а претходи последњој фази у оквиру које ће исти бити уведен у процес вредновања радне успешности запослених. Значајан простор за унапређење и даље постоји у погледу попуњавања радних места лица на положају у складу са оквиром компетенција (Мера 2.3), код којег су резултати другу годину за редом испод планираног нивоа → према подацима за 2023. годину, 45% од укупног броја попуњених радних места положаја попуњено је након спроведеног конкурса (циљна вредност за 2023. годину: >80%), док је за 2022. годину овај проценат износио 46% (циљна вредност за 2022. годину: >60%). Иако је формирана Посебна радна групе за праћење стања и предлагање мера у вези управљања лицима на положају, као механизам сарадње између надлежних институција, присутно је кашњење у реализацији преосталих активности које би требало да допринесу значајнијем напретку у овој области (21), тако да су резултати у пракси још увек су испод очекиваног.

Када је у питању изградња ефикасног система за управљање каријером (Посебан циљ 3), у правцу стварања окружења за ефикасног, иновативног и мотивисаног државног службеника (Мера 3.1), **омогућена је примена свих планираних инструмената за развој каријере државних службеника,** попут анализе индивидуалних потенцијала за развој, 360°—повратна информација, каријерно саветовање, assessment центар и „коучинг“. У оквиру Центра за управљање каријером, који функционише при СУК-у, ове инструменте је у 2023. години користило 717 руководилаца свих нивоа. Важни помаци учињени су у правцу успостављања ХРМИС, који је од посебне важности за даљи развој институционалних и административних капацитета за управљање људским ресурсима, нарочито у погледу стандардизације организације кадровских јединица у органима државне управе и квалитета обављања кадровских послова (Мера 3.2). Рад на изради софтвера је окончан и очекује се да систем, који ће бити повезан путем државне сервисне магистрале са системима (сервисима) ЦРС, НАЈУ, Е-управа и ЦРОС, ускоро буде спреман за продукцију. Како би се омогућила његова пуна примена и интеграција у нормативни оквир, Влада РС донела је Уредбу о централној кадровској евиденцији (22).



Примери промоције државне управе као пожељног послодавца на друштвеним мрежама СУК

18 Више информација о ХРМИС видети у даљем тексту, у оквиру Мере 3.2.

19 За потребе увођења система компетенција у процес селекције приликом запошљавања у органима АП и ЈЛС у 2023. години донети су следећи прописи: Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 21/16, 113/17, 113/17-др. закон, 95/18, 114/21 и 925/23), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2016/21/1/1/rep>; Уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 107/23), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2023/107/1>; Упутство о смерницама за вредновање понашајних компетенција („Службени гласник РС“, број 115/23), <http://mduls.gov.rs/wp-content/uploads/Uputstvo-za-vrednovanje-ponasajnih-kompetencija.docx?script=lat>.

20 За више информација о овој активности видети: Годишњи извештај за 2021. годину о спровођењу РЈУ, <https://monitoring.mduls.gov.rs/downloadFile/?id=11568&type=doc>, стр. 28.

21 У оквиру Мере 2.3. присутно је значајно кашњење у реализацији активности које су од посебног значаја за унапређење стања у погледу попуњавања радних места лица на положају у складу са оквиром компетенција. У питању су: 2.3.1. Израда анализе је поступак и овлашћење за постављање на положај и вршиоца дужности и предлози мера за унапређење; 2.3.2. Измена нормативног оквира у делу постављања на положај вршиоца дужности у складу са предлогом мера за унапређење; 2.3.3. Успостављање механизма сарадње између институција које се баве политиком управљања државним службеницима на положају; 2.3.4. Израда смерница за унапређење аката о систематизацији у делу описа послова и захтеваних компетенција за лица на положају. Више информација о предметним активностима и њиховој реализацији: <https://srju-monitoring.mduls.gov.rs/statistika.html?tab=overoll&depth=3&sid=242604>

22 Уредба о централној кадровској евиденцији („Службени гласник РС“, број 3/24), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2024/3/7>

У домену јачања професионализације лица на положају/руководилаца (Мера 3.3), СУК активно пружа подршку професионалном развоју ових категорија државних службеника кроз поступак каријерног саветовања и уз примену свих расположивих инструмената. У периоду 2021-2023. године **услуге Центра за управљање каријером користило је укупно 166 лица на положају**. Са друге стране, значајно се касни са израдом стратешког документа о управљању државним службеницима на положају са мапом пута за интеграцију у прописе, од којег зависе даљи правци реформи у предметној области. У току 2023. године, Програм обуке новопостављених државних службеника на положају у организацији НАЈУ (23) је похађало 58 новопостављених државних службеника на положају, док је Програм континуираног усавршавања и развоја државних службеника на положају похађало 78 од укупног броја државних службеника на положају.

Област развоја система стручног усавршавања и стручних испита у јавној управи (Посебан циљ 4) остварује ефикасне резултате, уз константан напредак, што потврђује чињеница да су **од почетка спровођења Стратегије, остварене све циљне вредности на нивоу посебног циља и свих мера у оквиру њега, за сваку појединачну годину (2021-2023)**. Међу оствареним резултатима нарочито се издваја **повезивање ове области за јачање административних капацитета са системом образовања**, које се спроводи кроз развој сарадње са високошколским установама ради подршке у школовању/додатном образовању кадрова за јавну управу (Мера 4.8). С тим у вези, а у складу са Споразумом о сарадњи у пружању подршке јавне управе високошколским установама у образовном процесу од 15. октобра 2021. године, у 2023. години закључен је Програм сарадње у пружању подршке јавне управе високошколским установама у образовном процесу за академску 2023/2024. годину, у чијој реализацији учествује пет државних универзитета (у Београду, Крагујевцу, Нишу, Новом Саду и Новом Пазару) и 73 државна органа и органа јединица локалне самоуправе из 33 града и општине.

Ради промоције стручног оспособљавања и привлачења кадрова за рад у јавној управи, у новембру 2023. године одржан је **трећи „Сајам студентске стручне праксе у јавној управи 2023/2024“** (24), реализован путем специјално дизајниране 3Д платформе, која је омогућила посетиоцима да учествују у свим сајамским догађајима, без обзира где се налазе (25). Учесће на сајму узело је 73 државна органа и органа јединица локалне самоуправе из 33 града и општине (17 више у односу на претходни Сајам одржан 2022. године) и пет државних универзитета, док је Виртуелна заједница студентске стручне праксе у јавној управи (26) у предсајамским данима и на дан одржавања Сајама имала преко 7.000 посетилаца, уз преко 34.000 прегледа.



3Д платформа за потребе Сајма – виртуелизација зграде Владе РС

Поред тога, промоција стручне праксе, могућности за стицањем јединствених знања и вештина и предности које пружа рад у јавној управи, реализовани су и путем трибина одржаних на факултетима универзитета учесника овог процеса, у непосредном контакту са студентима. Програм студентске стручне праксе у јавној управи представљен је у октобру и новембру 2023. године, на 17 трибина на факултетима државних универзитета (27). Такође, у оквиру исте Мере 4. 8, развијен је **Програм за студенте на стручној пракси у државним и другим органима за 2024. годину** (28).



Трибине на факултетима „Заједно стварамо шансе за твоју каријеру“ (октобар-новембар 2023)



Промотивни лого Студентске стручне праксе 2023/2024

Број укључених државних и других органа вишеструко је повећан у односу на 2021. годину, када се започело са овом активностима (са 18 у 2021, преко 56 у 2022, до 73 у 2023. години), док је **број понуђених места за стручну праксу повећан за 100 места у односу на претходну академску годину (2022/2023 – 794; 2023/2024 - 894 места), односно за 50% у односу на почетну 2021/2022. академску годину**. У складу са утврђеним роковима, универзитети су расписали конкурсе и извршили селекцију и избор студената за похађање стручне праксе, након чега су органи јавне управе започели спровођење стручне праксе, која ће бити окончана најкасније до 1. јула 2024. године.

23 Програм је доступан на <https://napa.gov.rs/extfile/st/5518/Program%20obuke%20ukovodilaca%20DU%202024%20-%20Copy.pdf>

24 Више информација о „Сајму студентске стручне праксе у јавној управи 2023/2024“: <https://mduls.gov.rs/saopstenja/su/mirani-prvi-rezultati-sajma-studentске-strucne-prakse-u-javnoj-upravi-2023-2024/>

25 Путем 3Д платформе посетиоци Сајма могли су да присуствују тематској панел дискусији о шансама које студентима пружа стручна пракса у јавној управи, обићу виртуелне штандове органа и универзитета, разговарају са колегама из управе у „chat room“-овима, али и да у паузама између сесија, у видео презентацији, погледају како је било на трибинама одржаним на великом броју факултета у оквиру промотивне кампање за ову сајам, шта о стручној пракси мисле њихове колеге који су праксу похађали у институцијама ЕУ, прошећају виртуелним простором и упознају се са салама и салонима Владе РС. Сајамски догађаји доступни су на адреси <https://sajamstrucneprakse.collectivibe.com/>.

26 Виртуелна заједница студентске стручне праксе у јавној управи, <https://strucnapraksa.mduls.gov.rs/>

27 У оквиру ових активности одржано је пет трибина на факултетима Универзитета у Београду, три трибине на факултетима Универзитета у Крагујевцу, пет трибина на факултетима Универзитета Нишу, три трибине на факултетима Универзитета у Новом Саду и заједничкој трибини за све департмане Државног универзитета у Новом Пазару, којима је присуствовао значајан број студената, наставника на факултетима и представника органа јавне управе.

28 Програм за студенте на стручној пракси у државним и другим органима за 2024. годину има карактер пилот програма и омогућава упознавање студената са конкурсним поступком у ОДУ и овладавање вештинама боље запознавања тиме се постиже њихова већа конкурентност у изборном поступку, и нуди могућност стицања знања о систему државне управе и овладавање вештинама потребним за модерно пословно доба. Више информација о Програму: <https://strucnapraksa.mduls.gov.rs/cp/program-obuke-za-studente-na-strucnoj-praksi-u-drzavnim-i-drugim-organima-za-2024-godinu> и <https://napa.gov.rs/tekst/5403/drugi-programi-obuka-najpu>.

У правцу даљег развоја јединственог система стручног усавршавања у јавној управи (Мера 4.1), развијена је методологија са инструментима за спровођење истраживања задовољства корисника (грађана и других субјеката) радом органа јавне управе, како би се идентификовале области у којима је могуће побољшати јавну управу кроз обуке запослених, односно како би се анализа потреба и дефинисање приоритетних области стручног усавршавања запослених у јавној управи вршило у складу са простором за унапређење препознатом од стране крајњих корисника (29). Када је у питању унапређење и иновирање програма стручног усавршавања и њиховог спровођења у оквиру НАЈУ (Мера 4.2), у 2023. години реализовано је **147 обука у којима су коришћени савремени облици и методе уз учешће 3.460 полазника**, развијена су 64 програма обука у области иновација и јавних услуга и 76 у области дигиталне трансформације и употребе података, и уведене посебне тематске области - Иновације и дигитално доба и Управљање квалитетом, које су саставни део програма обука НАЈУ за 2024. годину (30). Додатно, **омогућено је да ови програм обуке могу бити реализован путем модернизованог система обуке или комбинованог учења** које подразумева реализацију обуке у две фазе: онлајн обука и консултације (31).

НАЈУ је креирала и пустила у рад веб страницу која за циљ има лако и једноставно информисање о свим програмима обука <https://akademija.info> и омогућава свим запосленима у јавној управи да лакше пронађу обуке за које су заинтересовани, према кључним речима, компетенцијама и облику спровођења. Такође, сваки запослени може кроз опцију „Мој план учења“ да испланира свој индивидуални пут усавршавања.



<https://akademija.info>

- лако и једноставно информисање запослених у јавној управи о свим програмима обука

У циљу развоја сарадње институција у чијем делокругу су послови стручног усавршавања запослених у државним и другим органима (Мера 4.6), потписан је Споразум о сарадњи у промоцији и подстицању интересорног стручног усавршавања у државним и другим органима, у складу са којим је образована и започела са радом **Мрежа школа**, као заједничко тело за унапређење сарадње институција у чијем су делокругу послови изградње капацитета и стручног усавршавања у јавној управи (32).

Конечно, када су у питању нормативне активности од значаја за даље унапређење система стручног усавршавања у јавној управи (Мера 4.3), припремљене су ex-ante анализе закона који уређује област стручног усавршавања у државним органима, као и у у органима јединица локалне самоуправе (Закон о државним службеницима, Закон о Националној академији за јавну управу и Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе), док је у погледу увођења јединствених критеријума, мерила и стандарда у области стручних испита (Мера 4.7) израђена Ex-ante анализи закона којим се на јединственим основама уређује област стручних испита у систему државне управе, као и Полазне основе за припрему Нацрта закона о стручним испитима, поводом којих су спроведене јавне консултације. (33)

Као резултат контурираног рада и развоја у овој области, испуњеност очекивања полазника обукама у којима су коришћени иновативни облици и методе стручног усавршавања континуирано расте и превазилази циљне вредности - **84% полазника поменутих обука у 2023. години оценило је да су њихова очекивања испуњена, чиме је значајно премашена циљна вредност од 75% за 2023. годину** и забележен раст од 3% у односу на 2022. годину када је овај проценат износио 81%.

Сви пословни процеси у НАЈУ су дигитализовани (Мера 4.4), што нарочито подразумева процес утврђивања потреба за стручним усавршавањем, акредитацију реализатора, спровођење интерног конкурса, реализацију обука, вођење централне евиденције програма и акредитацију посебних програма, чиме је омогућено да функције и услуге које НАЈУ пружа буду знатно ефикасније.

У 2023. години, **НАЈУ је увела систем менаџмента квалитета који је проверен и сертификован према захтевима стандардима ISO 9001:2015**. Сви процеси и активности у НАЈУ су оптимизовани и усклађени са захтевима овог стандарда, уз јасно дефинисане процедуре свих организационих јединица, чиме је постигнуто ефикасније управљање квалитетом и оријентација ка континуираном унапређењу рада.

29 Више информација: <https://www.napa.gov.rs/vesti/5573/razvijena-metodologija-za-sprovodjenje-istrazivanja-zadovoljstva-korisnika-radom-organa-javne-uprave-u-svrhu-utvrdivanja-prioritetnih-oblasti-strucnog-usavsavanja-2023>

30 Програми обука НАЈУ за 2024. годину: <https://napa.gov.rs/tekst/49/godisnji-programi-obuka-naju.php>

31 Прва фаза се одвија путем онлајн обуке када полазници самостално уче из припремљеног материјала (писаних и видео лекција, презентација, инфографика, задатака и вежбања) уз полагање теста. Друга фаза подразумева консултацију са тренером (у учионици или онлајн) ради примене знања у пракси. У интензивној директној комуникацији са реализатором обуке, полазници рекапитулирају научено, решавају своје дилеме и добијају практичне савете како да знања стечена путем онлајн обуке, примене у пракси, као и како да планирају своје активности у том циљу. Током консултација, знања и искуства полазника се систематизују, коригују, проширују и продубељују.

32 Споразум о сарадњи у промоцији и подстицању интересорног стручног усавршавања у државним и другим органима потписан је између МДАУС, Министарства правде, Министарства спољних послова, МУП, НАЈУ и Правосудне академије, чији представници чини Мрежу школа. Више о Споразуму: <https://mduls.gov.rs/saopstenja/ministar-martinovic-sporazumom-o-saradnji-formira-se-zajednicko-interesoma-telo-mreza-skola/?script=cir>. Мрежа школа усвојила је Годишњи програм за 2024. годину: <https://mduls.gov.rs/saopstenja/pocela-sa-radom-mreza-skola/>.

33 Обавештење о почетку израде Нацрта закона о стручним испитима: <https://mduls.gov.rs/obavestjenja/obavestjenje-o-pocetku-izrade-nacrta-zakona-o-strucnim-ispitima/?script=cir>.

ИЗАЗОВИ



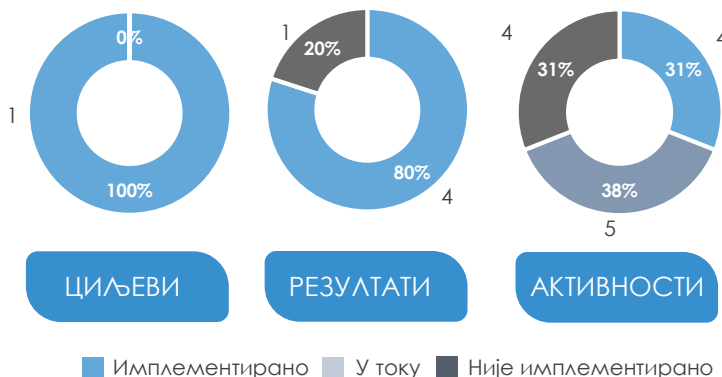
- Пракса недоношења годишњег кадровског плана за министарства, посебне организације, службе Владе и стручне службе управних округа, укључујући недоношење Кадровског плана за 2024. годину (како је планирано АП СРЈУ 2021-2025), уз праксу одобравања новог запошљавања према већ одобреним буџетским средствима, континуирано резултира изузетно ниским степеном запошљавања на основу исказаних кадровских потреба органа - 14% у 2021. години, 18,7% у 2022. години и 14,25% у 2023. години, уз недостижање циљних вредности на нивоу Мере 2.1. за све три наведене године (*Посебан циљ 2*).
- Упркос одређеним напорима, присутно је значајно кашњење у вези са изradом стратешког документа о управљању државним службеницима на положају са малом пута за интеграцију у прописе. Како овај документ треба да понуди решења за постојеће изазове и правце даљег развоја, нема помака у погледу смањења броја државних службеника на положају који су у статусу вршиоца дужности, а који и даље остаје висок, као ни у погледу јачања њихове професионализације (*Посебан циљ 2 – Мера 2.3. и Посебан циљ 3 – Мера 3.3*).
- Иако су учињени важни кораци у том правцу, још увек није успостављена пуна операбилност информационог система (ХРМИС).

ПРЕПОРУКЕ
ЗА 2024. ГОДИНУ

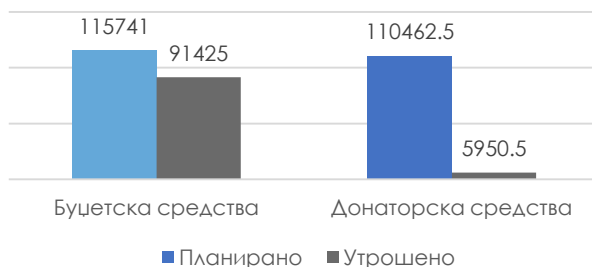
- ▶ У правцу усклађивања кадровског и финансијског планирања у органима државне управе и унапређења степена запошљавања на основу исказаних кадровских потреба органа, неопходно је у најскоријем периоду обезбедити пуну операбилност ХРМИС како би се стекли технички услови за примену нове методологије за планирање кадрова — СУК
- ▶ Интензивирати активности у правцу израде предлога стратешког документа који утврђује даље правце развоја државних службеника на положају, укључујући лоцирање проблема, предности и недостатка садашњег, што правног оквира, што његове примене — МДУЛС, Посебна радна групе за праћење стања и предлагање мера у вези управљања лицима на положају
- ▶ Системски јачати капацитете запослених у органима АП и ЈЛС за примену оквира компетенција — НАЈУ, МДУЛС.



ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 3: Пружање услуга



ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023.(РСД) у хиљадама



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

Показатељ	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Просечна оцена СИГМА евалуације у области пружања услуга за сва четири стуба мерења (Оцена 0-5)	3 (2019)	4	Подаци ће бити доступни у 2024.
Удео административног оптерећења грађана и привреде у БДП (%)	3,11 (2018)	3,13-2,85	

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТИ)

Показатељ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Број поједностављених административних поступака за грађане и привреду	450	438
Број успостављених јединствених управних места у ЈЛС	29	54
% службеника државне управе и локалне самоуправе запослених на пословима пружања услуга који су успешно окончали обуку у области унапређења квалитета пружања услуга	40	-
ЕУ бенчмарк електронске управе – постојање кључних предуслова (Индекс 0-100)	60	58,8
Број ОДУ који су имплементирали САГ или неки други алат за управљање квалитетом услуга у току једне календарске године, а на основу одговарајућег правног оквира	6	13

Крајњи циљ области Пружања услуга је јавна управа која на ефикасан и иновативан начин пружа услуге које одговарају на потребе крајњих корисника и унапређује њихово корисничко искуство. Како би се остварио Посебан циљ 5. предвиђено је спровођење следећих мера: Унапређење развоја кориснички оријентисаних услуга кроз унапређење процеса развоја и оптимизацију постојећих услуга; Повећање људских и техничко-технолошких капацитета јавне управе за пружање кориснички оријентисаних услуга; Унапређен систем контроле и обезбеђења квалитета услуга.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



У 2023. години, усвојена су три програма у области Пружања услуга за период 2023-2025. година: **е-ПАПИР, Програм развоја е-управе, Програм за сузбијање сиве економије** (за Стратегију РЈУ значајан за део реформе инспекција). Већ у првој години имплементације, постоје резултати планираних мера:

→ У циљу унапређења сигурности, транспарентности и предвидљивости пословног окружења и смањења удела укупних административних трошкова у БДП-у, у 2023. години **оптимизована су 42 административна поступка** који доносе **уштеду** привреди на годишњем нивоу у износу **од 22 010 557 РСД** и **дигитализовано је 36 услуга** чиме је **уштеђено 67 617 873 РСД** на годишњем нивоу. У склопу регулаторне реформе усмерене на побољшање услова пословања и смањења административног оптерећења привреде, настављен је вишегодишњи програм "е-ПАПИР" са циљем да се попишу, оптимизују, учине јавно доступним и дигитализују сви административни поступци и административни захтеви у РС. Влада РС усвојила је нови Програм за поједностављење административних поступака и регулативе – е-ПАПИР за период 2023-2025. године, 4. маја 2023. године. Циљ Програма е-ПАПИР је стварање предуслова за квалитетне и кориснички оријентисане услуге за грађане и привреду и смањење административних трошкова за привреду исказаних учешћем у БДП, детаљније погледати на страници: <https://rsjp.gov.rs/cir/projekti-cir/program-e-papir/>.

→ Нови Програм развоја е-управе у РС за период од 2023. до 2025. године са АП за његово спровођење ("Службени гласник РС", број 33/23)(34) усвојен је у априлу 2023. године. Визија програма је успостављање ефикасне и кориснички оријентисане управе у дигиталном окружењу, која је интероперабилна са различитим нивоима јавне управе у РС као и са јавном управом у државама чланицама ЕУ. Србија је забележила напредак у све четири области процене у домену е-управе (**усредсређеност е-сервиса на кориснике, транспарентност, кључни омогућивачи развоја е-управе, прекограничне услуге**), док се број службеника који су обучени за рад у дигиталном окружењу по органима и ЈЛС знатно повећао у односу на циљану вредност. Важно је напоменути да је број

издатих параметара за мобилну апликацију ConsentID премашен од планираног (преко 600 хиљада) с обзиром да се у 2023. години континуирано радило на унапређењу овог софтверског решења.

→ Програм за сузбијање сиве економије 2023-2025. године („Службени гласник РС”, број 21/23)(35) усвојен је на седници Владе РС 9.3.2023. године. Програм је донет како би се што пре почело са спровођењем предвиђених активности и мера на сузбијању сиве економије, а са циљем да се њен удео у укупној привредној активности у Србији смањи и на тржишту сведе на најнижи могући ниво. Резултат имплементације мера и надзора је **сузбијање сиве економије у области продаје робе преко интернета, продаје робе у продајним објектима и на пијацима**(36) Израђена су нова електронска издања Књиге инспекцијске праксе – пето електронско издање књиге инспекцијске праксе, са посебним освртом на службене саветодавне посете (усвојено је на седници Координационе комисије, одржаној 25.12.2023. године, и објављено на сајту <https://inspektor.gov.rs/page/15/Ostala-dokumentaj>).

Свесни користи **увођења управљања квалитетом** које има за циљ унапређење рада и постизање изврсноности у свим процесима, а посебно у унапређењу услуга за грађане, број ОДУ који су имплементирали САФ или неки други алат за управљање квалитетом услуга у 2023. години је 13 (4 ОДУ је имплементирало САФ, 8 ОДУ имплементирало је ISO, а 1 ОДУ је имплементирао TSI/EU 50600). Свеукупно за претходне три године, 24 институције има валидан алат за управљање квалитетом закључно са 2023. годином.

Доношењем Уредбе о ближим условима, критеријумима и мерилима за одређивање јединственог управног места, као и начину сарадње надлежних органа у вези са поступањем и обављањем послова на јединственом управном месту („Службени гласник РС, број 93/23)(37) заокружен је законодавни оквир којим се дефинишу услови, критеријуми и мерила за одређивање јединственог управног места. Тренд отварања **јединствених управних места** се наставља: у 2023. години отворено је 19 ЈУМ-ова од **укупно 54**. Грађани Бачке Паланке, Бечеја, Бора, Бабушнице, Ваљева, Врњачке Бање, Велике Планае, Инђије, Коцељеве, Крупња, Лебана, Новог Београда, Палилуле, Петровца на Млави, Ражња, Рашке, Сјенице, Сурдулице и Тутина послове са институцијама обављају на јединственом управном месту.

Израђена је Методологија за утврђивање радних места и броја извршилаца који раде на пословима у вези са пружањем јавних услуга(38) у децембру 2023. године, како би се пружила подршка ОДУ и ЈЛС у процесу утврђивања радних места и броја извршилаца који раде на пословима у вези са пружањем јавних услуга, а у циљу повећања људских и техничко-технолошких капацитета јавне управе за пружање услуга крајњим корисницима.

34 <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/drugiakt/2023/33/1/reg>

35 <https://www.mfin.gov.rs/sr/dokument2-1/program-suzbijanje-sive-ekonomije-2023-2025-godine-slubeni-glasnik-rs-br-21-2023-1>

36 С циљем спречавања сиве економије, извршени су следећи надзори:

- 219 инспекцијских надзора као вид контроле предузетника са статусом привремене одјаве у АПР,
- 102 надзора као вид контроле нерегистрованих и регистрованих субјеката који нуде робу преко интернета,
- 888 надзора као вид контроле нерегистрованих и регистрованих субјеката који нуде робу у продајним објектима (продавницама)
- 262 надзора као вид контроле нерегистрованих и регистрованих субјеката који нуде робу на пијацима.

37 <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2023/93/4/reg>

38 <https://www.suk.gov.rs/tekst/2608/metodologija-za-utvrđivanje-radnih-mesta-i-broja-izvršilaca-koji-rade-na-poslovima-u-vezi-sa-pruzanjem-javnih-usluga.php>

МДУЛС управља [Српско-корејским информатичко-приступним центром \(СКИП центар\)](#) који је отворен 20. децембра 2017. године на основу потписаног Меморандума о разумевању и заједничкој сарадњи у области информационо-комуникационих технологија (ИКТ) између Министарства и Националне агенције за развој информационог друштва Владе Републике Кореје (НИА). У оквиру СКИП центра обављају се послови који се односе на пружање подршке развоју е-управе организовањем бесплатних ИКТ обука за грађане, у циљу јачања развоја модерне управе и унапређења знања грађана у области ИКТ-а. У 2023. години одржане су 192 обуке које је **похађало 9223 грађана**, а од оснивања СКИП центра, за шест година постојања одржано је преко 4000 обука на којима је учествовало **више од 80.000 грађана**.



Имајући у виду остварене резултате рада СКИП центра у Београду, који је три пута за редом проглашаван за најбољи у оквиру светске мреже информатичко-приступних центара, проширена је сарадње са НИА у виду отварања још једног информатичко-приступног центра у Републици Србији. У сврху остваривања ове могућности подизања капацитета грађана у домену дигиталних вештина, МДУЛС и Град Ниш потписали су 21. децембра 2021. године Споразум о сарадњи, којим се дефинишу међусобни односи, права и обавезе за оснивање и функционисање СКИП центра. **12. јула 2023.** године, отворен је **други СКИП у Нишу**.



ИЗАЗОВИ



- Пружање помоћи инспекцијама и извођачу софтвера еИнспектор у превазилажењу проблема увезивања овог софтвера и Писарнице
- Повезивање Контакт центра републичких инспекција са Писарницом
- Успостављање методологије за мерење резултата/учинка пружалаца јавних услуга
- Успостављање методологије за мерење задовољства крајњих корисника пруженим услугама јавне управе (електронски и традиционално)

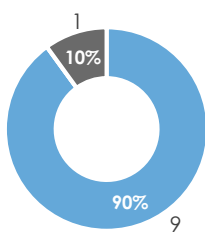
ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ



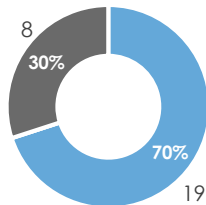
- Унапређење функционалности Контакт центра републичких инспекција се врши кроз даље директно повезивање Контакт центра и еИнспектора. На овај начин се инспекције подржавају да интензивније користе еИнспектор – све представке из Контакт центра се тада шаљу у еИнспектор одговарајућим инспекцијама, а оне кроз овај систем даље обрађују представке и врше надзоре. Све ово доприноси даљој дигитализацији рада инспекција — МДУЛС
- Израда Нацрта измене Закона о е-управи ради проактививног усклађивања са Директивом ЕУ2019/1024 Европског парламента и Савета о отвореним подацима и поновној употреби информација јавног сектора, што ће унапредити правни оквир који регулише област отворених података и поновну употребу података и усагласити га са најновијим тенденцијама у оквиру ЕУ — МДУЛС
- У циљу унапређења постојећег правног оквира који уређује инспекцијски надзор, потребно је изменити и допунити Закон о инспекцијском надзору. — МДУЛС
- Имајући у виду да су у сарадњи са СИГМА-ом урађена анализа „Мапа пута за унапређење стандарда пружања услуга“, у наредном периоду потребно је да се на основу ове анализе успостави методологија за мерење резултата/учинка пружалаца јавних услуга — МДУЛС
- С обзиром да ће се у наредном периоду пилотирати софтверско и хардверско решење за мерење задовољства корисника пруженим услугама јавне управе у свим ЈУМ, потребно је да се на основу тих резултата успостави одговарајуће решење у свим ЈАС у циљу имплементације мерења задовољства крајњих корисника пруженим услугама јавне управе — МДУЛС.



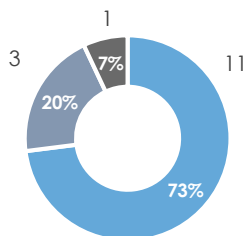
ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 3: Пружање услуга Програм развоја е-управе 2023-2025. година



ЦИЉЕВИ



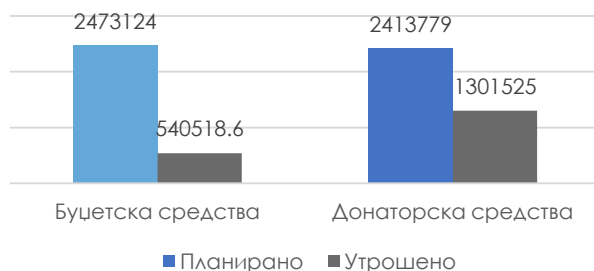
РЕЗУЛТАТИ



АКТИВНОСТИ

■ Имплементирано ■ У току ■ Није имплементирано

ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023.(РСД) у хиљадама



Буџетска средства

Донаторска средства

■ Планирано ■ Утрошено

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ОПШТЕГ ЦИЉА

	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ (2022)	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Свеукупни резултат Србије из ЕУ Извештаја о поређењу е-управа: eGovernment Benchmark Report (%)	48,6	52	

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА

	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)	
Број ОДУ, АП и ЈЛС који у државним центрима за управљање и чување података смештају своје регистре и друга софтверска решења	42	60	
Број органа који преузимају податке из Централног регистра становништва, Катастра непокретности, Регистра привредних субјеката и Адресног регистра преко Сервисне магистрале органа	480	500	
% здравствених установа повезаних на Јединствену информационо-комуникациону мрежу е-управе	1	1	
Број аката насталих у раду инспекцијских органа у софтверском решењу еИнспектор достављених у јединствен е-сандучић корисника е-управе	25 000	2	
% предмета који су вођени искључиво у е-облику у односу на све предмете у календарској години	10	15	
ЕУ бенчмарк електронске управе – димензија Кључни катализатори (Индексни поени)	53-56	59	
ЕУ бенчмарк електронске управе – димензија Усмереност на кориснике (Индексни поени)	80	82	
Локални индекс развоја еУправе (ЛЕИ) (Број)	29-30	40	
Број ресурса доступних на Порталу отворених података	6175 – 6500	6318	
Број посета Порталу отворених података	270000-300000	310 000	

Програм развоја е-управе у РС са АП за његово спровођење („Службени гласник РС”, број 33/23) предвиђен је Стратегијом РЈУ за период 2021 – 2030. и надовезује се на резултате претходног Програма за период 2022 – 2022. година.⁽³⁹⁾ На тај начин се обезбеђује континуитет активности Владе РС на модернизацији јавне управе и унапређењу е-управе.

Посебни циљеви Програма су: Развој **инфраструктуре** у е-управи и обезбеђивање **интероперабилности**, Унапређење **правне сигурности** у коришћењу е-управе, Повећање **доступности** е-управе грађанима и привреди кроз унапређење корисничких сервиса и **Отварање података** у јавној управи. Мере Програма усмерене су на изградњу материјалних и људских ресурса неопходних за функционисање е-управе, унапређење интероперабилности, мере које треба да доведу до тога да е-управу, у свим сегментима дигиталне трансформације, прихвати и подржи правосуђе, унапређење функционалности и дизајна Портала е-управе и интернет страница органа јавне управе, као и мере усмерене на унапређење примене сертификације, квалификоване електронске доставе, електронског плаћања, унапређење Портала отворених података (интеграција паметних градова) као и подршку коришћењу отворених података и увођење концепта „паметног града“.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



Према последњем извештају „e-Government Benchmark Report”⁽⁴⁰⁾ **Србија је забележила напредак у све четири области процене у домену е-управе (усредсређеност електронских сервиса на кориснике, транспарентност, кључни омогућивачи развоја е-управе, прекограничне услуге)**. Са просечним резултатом од 68 % Република Србија је у региону испред Албаније, Румуније, Републике Северне Македоније и Црне Горе. Циљане вредности Програма за 2023. годину достигнуте су у погледу показатеља на нивоу три посебна циља (Посебан циљ 1, 3. и 4), а што се тиче унапређења правне сигурности у коришћењу е-управе (Посебан циљ 2), показатељ који се односи на проценат предмета који су вођени искључиво у електронском облику у односу на све предмете у календарској години, испуњен је и премашен. Показатељ на нивоу Мере 1.1. који се односи на број регистара и других софтверских решења који се воде у државним центрима за управљање и чување података душло је повећан. У Државном дата центру у Крагујевцу, број ОДУ, АП и ЈЛС који чувају податке у 2023. години је укупно 209 софтверских решења (базе података, регистри), а у међувремену је додато и 106 веб презентација које се хостују, како би се омогућио бржи и уједначен развој е-управе и смањили трошкови набавке, управљања и одржавања ИКТ инфраструктуре коју сваки орган набавља за своје потребе.

Такође, показатељ који се односи на број службеника који су обучени за рад у дигиталном окружењу по

органима и ЈЛС, већи је пет пута у односу на циљану вредност и износи 6 496.

У погледу унапређења информационе безбедности и стандарда спроведено је низ активности за државне службенике. Током 2023. године јавност је путем различитих канала комуникације (медија, портала) информисана о коришћењу квалификованих услуга од поверења у е-пословању и шема е-идентификације за чију је употребу издато преко 600 хиљада параметара.

У претходној години покренута је могућност да се изрази задовољство услугама на Порталу е-управа, али већ у првој години мерења, циљна вредност је значајно премашена (% корисника који позитивно оцењују корисничко искуство за е-услуге је 92%). Додатно, 90% је задовољних грађана и 93% задовољних корисника из сектора привреде е-услугама (према истраживању о функционалности и посећености Портала е-управа међу грађанима и привредом као активним корисницима, које је спровела Глобална агенција за истраживање тржишта и јавног мњења – ИПСОС почетком 2023. године).

Повећан је број органа који врши доставу у Јединствени електронски сандучић. Сви органи који користе Писарницу корисници су еДоставе. Иако је било планирано 20 органа који врше доставу у Јединствени електронски сандучић, тренутно је активно 25 од 300 органа. Поред органа који кроз Писарницу врше еДоставу и локална пореска администарција из 162 општине врши доставу у Јединствени електронски сандучић.

Број издатих параметара за мобилну апликацију ConsentID је знатно премашен од планираног (преко 600 000). У 2023. години континуирано се радило на унапређењу софтверског решења имајући у виду да се активацијом мобилне апликације ConsentID отвара велики број могућности, уз највиши ниво поузданости (грађани и привреда могу да се пријаве на Портал е-управа, Портал АПР, Портал еЗдравље, Портал Моја средња школа, Портал Моја прва плата, Портал еСДневник, службеници на Писарницу).



³⁹ <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sars/vlada/drugiakt/2023/33/1/reg>

⁴⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/egovernment-benchmark-2023>

Корисници сами себи могу издати квалификовани електронски сертификат у клауду, са којим могу да обављају електронско потписивање докумената брзо и једноставно, уз помоћ мобилног уређаја, без ограничења у погледу места и времена, као и без инсталирања софтвера за коришћење потписа или поседовање читача смарт картице. Параметри за активацију мобилне апликације ConsentID се издају бесплатно физичким одласком на више од 1000 шалтера широм Србије.

Имајући у виду да је комуникација са другим институцијама организована кроз више канала, број обрађених упита корисника у Контакт центру Канцеларије ИТЕ је премашен. Оператери у Контакт центру кроз савремен CRM (енг. *Customer relationship management*) систем примају питања и коментаре корисника из државне управе и локалних самоуправа и кроз *ticket*-инг систем, обрађују и прослеђују експертима, како би на сваки предмет било одговорено у најкраћем могућем року.



Пројекат „Развој паметних градова заснованих на инфраструктури облака“ спроводи се у три јединице локалне самоуправе: Петровцу на Млави, Бечеју и Шиду. Будући да је крајњи циљ пројекта јачање капацитета у овој области и изградња широко оријентисаног модела паметног града чији ће сервис бити засновани на „cloud“ инфраструктури (инфраструктури облака), сачињена је анализа о начину на који ће се обезбедити хардверско-софтверска инфраструктура за успостављање паметних градова и њихово умрежавање. У склопу Анализе дате су и конкретне препоруке за развој приоритетних сервиса паметних градова у поменутих општинама.

ИЗАЗОВИ



→ Број органа који канцеларијско пословање обављају искључиво путем Писарнице није задовољавајући. Иако је подигнуто окружење за рад у Писарници за 320 органа, само 160 активно користи овај систем јер се велики број службеника тек обучава за рад у овом софтверском решењу.

- Иако је било предвиђено да број аката насталих у раду инспекцијских органа у софтверском решењу еИнспектор и достављених у Јединствен електронски сандучић за кориснике услуга е-управе буде 25 000, то се није спровело у 2023. години. У ранијем периоду систем еДоставе није био повезан са еИнспектором. Почетком 2023. године тај систем је угашен да би се имплементирала нова верзија еДоставе. Услед проблема који су се јављали у току имплементације нове верзије, еДостава није радила током целе 2023. године.
- Недовољан је број органа којима је пружена подршка за отварање и/или поновно коришћење отворених података. Циљана вредност од 38 органа није остварена у задатом року због непостојања адекватних пројеката и механизма финансирања.
- Број извршилаца на радним местима за ИТ службенике у органима локалне самоуправе је смањен услед одлива кадрова на овим радним местима ради одласка на радна места са бољим приманима.
- Иако је планирано да број поднесака упућених путем Портала е-управа у 2023. години буде већи од милион, није упућен ниједан јер се због недостатка капацитета и даље ради на пилотирању пројекта и систем није пуштен у рад.

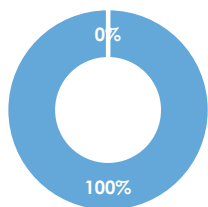
ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ



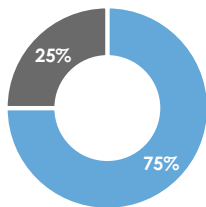
- У циљу ефикасности рада органа јавне управе, повећати број органа који користе информациони систем Писарница и обучити кадрове задужене за рад у овом софтверском решењу — ИТЕ
- У циљу брже и једноставније комуникације између РГЗ и државних органа и организација, привредних субјеката и грађана, имплементирати систем ИСКН (Интегрисани систем за катастар непокретности и упис права) на целој територији РС — РГЗ
- Органима јавне управе потребно је обезбедити подршку и конкретна упутства за примену постојећег регулаторног оквира у области отворених података, као и подизати ниво знања за примену постојећих стандарда у различитим областима отварања података (на пример стандарда за отварање података у области превоза GTFS и стандарда за податке о јавним набавкама OCDS итд). Такође је потребно усагласити постојећу правну регулативу са Директивом ЕУ 2019/1024, што ће унапредити правни оквир који регулише област отворених података и поновну употребу података и усагласити га са најновијим тенденцијама у оквиру ЕУ — ИТЕ, МДУЛС
- Потребно је да се у току 2024. године ажурира софтверско решење еИнспектор како би се број аката насталих у раду инспекцијских органа и достављених у Јединствен електронски сандучић за кориснике услуга е-управе повећао — МДУЛС



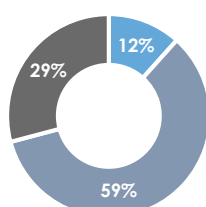
ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 3: Пружање услуга Програм е-ПАПИР



ЦИЉЕВИ



РЕЗУЛТАТИ



АКТИВНОСТИ

■ Имплементирано ■ У току ■ Није имплементирано

ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023.(РСД) у ХИЉАДАМА



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ОПШТЕГ ЦИЉА

Показатељ	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ (2022)	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
УН индекс електронских услуга (OSI)	0,8514	-	-
Степен задовољства грађана и привреде пруженим услугама јавне управе	0%	40%	-
Удео административних трошкова за грађане и привреду у БДП	2,95%(2021)	2,85%	-

е П П П И Р
Поједностављивање
административних
поступака
и
регулативе

eipa_eu <https://www.eipa.eu/epsa-2023/>



Програм за поједностављење административних поступака и регулативе "е-ПАПИР" за период 2023-2025. године (Програм „е-ПАПИР“), Влада је усвојила 4. маја 2023. године. Програм је усмерен ка подизању квалитета услуга органа државе управе и њиховој оптимизацији, дигитализацији и стандардизацији, како би услуге које пружају државни органи биле модерне и обликоване према потребама грађана и привреде.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



Портал Регистра административних поступака (РАП) <https://rap.euprava.gov.rs/> којим управља Републички секретаријат за јавне политике проглашен је за једну од три најбоље иновације у јавној управи у Европи и добитник је Европске награде за јавни сектор.



Европски институт за јавну управу (EIPA – www.eipa.eu) додељује Европску награду за јавни сектор а један од овогодишњих добитника ове награде је Портал Регистра административних поступака, у категорији „Иновације у јавној управи“. Ова престижна награда представља признање за успех у области иновација и унапређивања јавног сектора. У конкуренцији са 78 других предлога у овој категорији, Портал РАП-а се издвојио као пример партнерства јавне управе и привреде и грађана као крајњих корисника јавних услуга и који чини јавну управу модернијом, ефикаснијом и једитинијом.

Портал Регистра административних поступака представља јединствено место на коме корисници (привреда и грађани) могу пронаћи све потребне информације о преко 3 100 поступака у надлежности више од 120 органа и организација на републичком и покрајинском нивоу: коме је поступак намењен, која је документација потребна, који су финансијски издаци, рокови и да ли је доступна е-услуга.

У 2023. години је према Акционом плану била предвиђена оптимизација и дигитализација 514

административних поступака. Потпуно су оптимизована 42 поступка и донеће уштеду привреде на годишњем нивоу у износу од 22 010 557 РСД. Оптимизација је започета за 317 административних поступака. Дигитализовано је 36 услуга за привреду, а уштеде постигнуте дигитализацијом износе 67 617 873 РСД на годишњем нивоу.

ИЗАЗОВИ



- Попис великог броја (скоро 2500) административних захтева и њихово објављивање на порталу Регистра административних поступака, како би се они учинили јавно доступним за све привредне субјекте
- Спровођење детаљне анализе за утврђивање оптималног институционалног оквира за креирање и спровођење политике пружања јавних услуга, координисану оптимизацију и дигитализацију административних поступака
- Смањење удела административног трошка у 2024. години на 2,80%
- Креирање дигиталних услуга које ће бити део дигитализованих пословних епизода

ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ



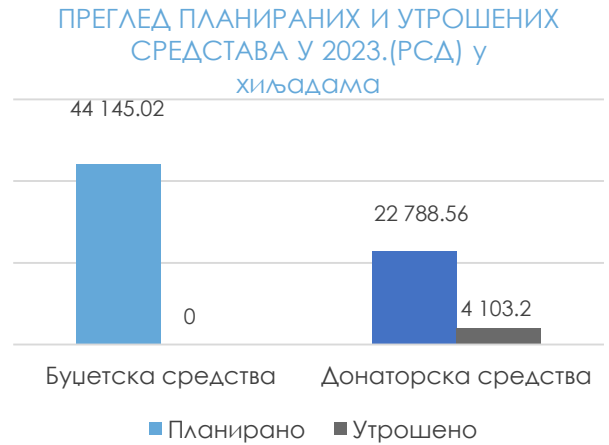
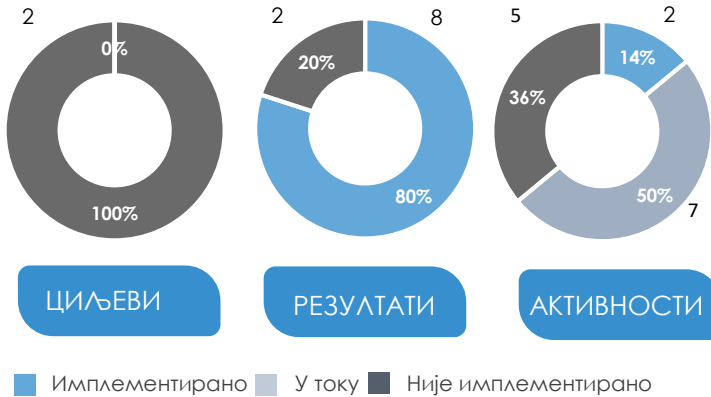
- Пописати и објавити административне захтеве на порталу Регистра административних поступака, како би се они учинили јавно доступним за све привредне субјекте и на тај начин им се омогућило да брзо и лако дођу до потребних информација — РСЈП
- Измена правног оквира у складу са препорукама анализе за утврђивање оптималног институционалног оквира за креирање и спровођење политике пружања јавних услуга, координисану оптимизацију и дигитализацију административних поступака — РСЈП
- Наставак оптимизације и дигитализације фреквентних и скувих поступака што ће допринети стварању повољнијих услова за пословање са уштедом новца и времена — РСЈП

е П П И Р

<https://epapir.rsjp.gov.rs/>



ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 4: Одговорност и транспарентност



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

Показатељ	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ (2020)	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Годишња процена ЕК о напретку у области одговорности (0 - не, 1 - да)	0	1	0
СИГМА индикатор: Приступ информацијама од јавног значаја (Бод/30)	21 (2017)	22-24	Подаци ће бити доступни у 2024.

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)

Показатељ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
% ОДУ у којима су одређена овлашћена службена лица за вођење управног поступка и одлучивање у управним стварима	23,75-25%	85%
% ОДУ, независних државних органа и ЈАС чији су руководиоци похађали обуке о примени принципа управљачке одговорности	0%	6,64%
% приоритетних циљева из АП за спровођење Програма Владе који се односе на ОДУ, а који су узети у обзир приликом припреме средњорочних планова обвезника средњорочног планирања	35%	57,89%
% ОДУ, независних државних органа и ЈАС чији су руководиоци похађали обуке о примени јединствене методологије за управљање учинком	0%	14,22%
% ОДУ и независних државних органа који организују и спроводе обуку о етици и интегритету за своје руководиоце и запослене	23,75-25%	81,8%
Број органа јавне управе и других ималаца јавних овлашћења који деле/објављују отворене податке на Порталу отворених података	114-120	111
% ОДУ и ЈАС чији су запослени похађали обуке о стандардима отворених података и рада са Порталом отворених података	14,25-15%	21%
% извршења предложених односно наложених мера у инспекцијском надзору над применом прописа о слободном приступу информацијама од јавног значаја	83,3-85%	97%
% извршења аката Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности	70,56-72%	74,83%
% извршења аката Заштитника грађана	85,26-87%	78,72%

Мере и активности у Посебном циљу 6. усмерени су ка стварању одговарајућег окружења и предуслова за напредак у области одговорности и транспарентности. У погледу управљачке одговорности, предвиђене су активности усмерене на израду анализа, мапирање постојећег стања у јавној управи и формулисање конкретних препорука за три кључна елемента (делегирање одговорности, јасне линије одговорности међу институцијама и мерење учинка на институционалним нивоу) које би требало да буду праћене одговарајућим изменама правног оквира. Такође, предвиђено је стварање предуслова за успостављање ефикасне етичке инфраструктуре у јавној управи, тј. ефикаснијег система за спречавање корупције у органима јавне управе, као и унапређење проактивне и реактивне транспарентности и поступања органа јавне управе по прописима из делокруга рада независних државних органа.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



Иако су у извештајном периоду предузети одређени кораци у правцу утврђивања предуслова за уређивање управљачке одговорности у државној управи, конкретни резултати у области управљачке одговорности и управљања према учинку још увек изостају, те циљна вредност показатеља о напретку у области одговорности није постигнута. Радна група за управљачку одговорност у државној управи формирана је у септембру 2023. године (41), одржан је велики број радионица у оквиру припреме Мапе пута за управљачку одговорност (укључујући управљање учинком), с тим што је овај документ још увек у фази разматрања и финализације. Такође, рад на успостављању регистра носилаца јавних овлашћења, као једног од кључних предуслова за унапређење у овој области, још увек није започет.

С друге стране, премашене су циљне вредности показатеља који се односе на проценат органа државне управе, независних државних органа и ЈЛС чији су руководиоци похађали како обуке о примени принципа управљачке одговорности (у 2022. години, циљна вредност 0, остварена 2,63%, у 2023. години циљна вредност 0, остварена 6,64%, обуку је прошло 19 руководиоца из 14 органа) тако и о примени јединствене методологије за управљање учинком (у 2022. години, циљна вредност 0, остварена 1,38%, у 2023. години циљна вредност 0, остварена 14,22%, обуку је прошло 77 руководиоца из 30 органа), што указује на то да су предузети кораци у циљу јачања капацитета руководиоца у овој области.

Такође, остварене вредности показатеља који се односи на проценат приоритетних циљева из Акционог плана за спровођење Програма Владе (АПСПВ) који се односе на ОДУ, а који су узети у обзир приликом припреме средњорочних планова обавезника средњорочног планирања, у претходне три године показују стални раст, а остварена вредност у 2023. години дуплирана је у односу на планирану. Томе је допринео **пораст броја средњорочних планова** за период 2023-2025 (26), као и њихова усклађеност са циљевима из АПСПВ за 2023-25, у односу на број средњорочних планова за период 2021-2023 (7). Наиме, средњорочне планове су донели и ОДУ чији резултати имају већу заступљеност у АПСПВ и доприносе остварењу циљева из АПСПВ, што у претходном циклусу мерења није био случај.

У извештајном периоду поново је вишеструко премашена циљна вредност показатеља који се односи на проценат ОДУ и независних државних органа који организују и спроводе **обуку о етици и интегритету за своје руководиоце и запослене** (циљна вредност 25% - остварена 81,8%). Поред обука о етици и интегритету које спроводи Агенција за спречавање корупције, НАЈУ је развила уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, нову онлајн обуку „Етика и интегритет.“ Како улога запослених у органима јавне власти и њихових руководилаца подразумева одређене стандарде понашања, а у складу са Законом о спречавању корупције, похађање ове обуке представља део законске обавезе за све запослене у јавној управи. Обуком запослених у органима јавне власти у области спречавања корупције и јачања интегритета, не само да се испуњавају обавезе које предвиђа Закон, већ се јача и етичка култура институција, а запослени усвајају професионалне вредности и униформне стандарде понашања. На овај начин, подизањем свести и јачањем интегритета службеника, јача се и интегритет институција и пружа се подршка процесу реформе јавне управе у РС.

Етика и интегритет



МДУЛС у сарадњи са представницима Агенције за спречавање корупције и Републичког секретаријата за законодавство и уз подршку пројекта UNODC (Канцеларија УН за борбу против дрога и криминала), израдио је "Студију о увођењу службеника за етику и интегритет у ОДУ, као и критеријуме и начин избора органа јавне управе који ће учествовати у спровођењу Пилот пројекта за увођење службеника за етику и интегритет у органима државне управе у РС.

Од укупно 61 ОДУ, 52 ОДУ одредило је **службена лица овлашћена за вођење и одлучивање у управном поступку и предузимање управних радњи**. Захваљујући предузетим активностима на подизању свести, настављен је тренд раста кад је у питању индикатор који се односи на проценат органа у којима су одређена овлашћена службена лица за вођење и одлучивање у управном поступку и предузимање управних радњи. У последње три године планиране вредности показатеља (25% за све три године) вишеструко су премашене (остварена вредност у 2021. години је 79,45%, у 2022. години 78%, а у 2023. 85%). Кад је у питању поступање органа управе по актима независних органа, пракса поступања по актима ових органа и даље варира. Иако циљне вредности показатеља који се односи на поступање по препорукама Заштитника грађана нису постигнуте, у 2023. години уочава се раст у односу на претходну годину (2022 - 63,57%; 2023 - 78,2%), мада је у претходној, 2022. години, дошло до пада у односу на 2021. годину (77,52%).

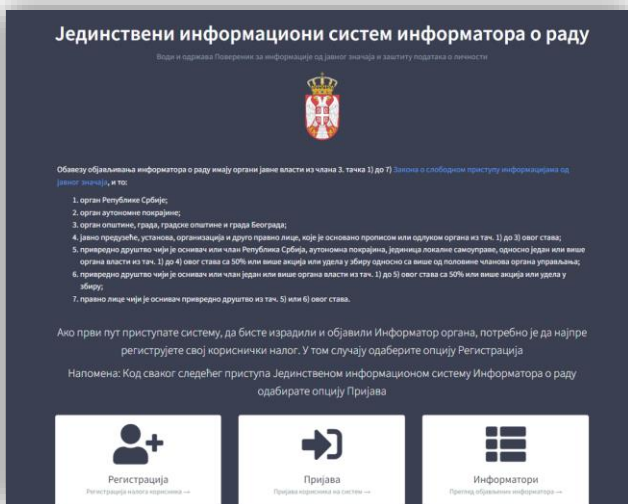
Остварени проценат поступања по препорукама Заштитника грађана у 2023. години резултат је рада интерног механизма за праћење поступања по препорукама из контролног поступка, који је успостављен 2023. године. Ипак, Заштитник грађана бележи да у току 2023. године надлежни органи у највећој мери нису поступали по препорукама у којима је овај независни државни орган утврдио повреду принципа добре управе из области катастра непокретности, грађевинарства и локалне самоуправе. Слична ситуација је и са индикатором који се односи на проценат извршења аката Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности: у 2023. години планирана вредност индикатора (72%) премашена је и остварени проценат од 74,83% изузетно је успешан, имајући у виду велики број предмета у 2023. години (око 18.000). Такође, овај проценат је у порасту у односу на 2022. годину (72,94%), мада је у 2022. години дошло до пада у односу на 2021. (75%). Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у сарадњи са ОЕБС-ом издао је Приручник "Остваривање права на приступ еколошким информацијама (42). Константно расте број обвезника Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који објављују **информатор о раду у машински читљивом формату**. У тренутку израде овог извештаја укупно 7034 обвезника објављује информатор о раду у Јединственом информационом систему информатора о раду Повереника, који је успостављен 2022. године.

Захваљујући континуираном спровођењу инспекцијског надзора над применом прописа о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и превентивном и саветодавном деловању Управног инспектората, у 2023. години остварен је висок проценат извршења предложених, односно наложених мера у инспекцијском надзору (97%), чиме је премашена планирана вредност овог показатеља (85%).

У јулу 2023. године отворена је **канцеларија Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у Нишу**. Ово је друга канцеларија Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности која се отвара ван седишта Повереника, након канцеларије у Новом Саду, која је отворена у децембру 2022. године, а у плану је отварање још једне канцеларије, у Крагујевцу, у циљу омогућавања грађанима из ових делова РС да лакше остваре своја права утврђена Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Законом о заштити података о личности.



<https://informator.poverenik.rs/pristup>



У децембру 2023. године Влада РС донела је **пети Акциони план за спровођење иницијативе ОГП у РС за период 2023-2027. године**. Акциони план садржи конкретне обавезе усмерене на унапређење основних вредности отворене управе (транспарентност, јавна одговорност, учешће јавности, технологија и иновације) и креиран је у партиципативном и инклузивном процесу, кроз сарадњу органа државне управе, ЈЛС, ОЦД, донаторске заједнице, Привредне коморе Србије, Народне скупштине и независних органа, окупљених у Посебну међуминистарску радну групу. У оквиру процеса израде, током 2023. године, реализоване су најпре почетне консултације (у марту 2023. године), кроз које су прикупљени предлози обавеза свих заинтересованих страна, како из реда цивилног друштва, тако и од стране државних органа. Предлози обавеза разматрани су и усаглашени на састанцима Посебне радне групе (укупно 11 састанака у 2023. години), да би затим, у складу са правилима Партнерства, биле спроведене финалне јавне консултације поводом Нацрта акционог плана (у новембру 2023. године). Када је у питању садржај овог планског акта, важно је истаћи да **шест од укупно 11 обавеза (10 обавеза и једна препорука) подразумевају употребу технологија и иновација или се тичу отварања података**, што је потпуно у складу са процесом дигитализације јавне управе као једним од приоритета Владе.

Кад је у питању **проактивно објављивање података у поседу органа јавне управе**, иако је у 2023. години постигнута вредност показатеља који се односи на број органа јавне управе и других ималаца јавних овлашћења који деле/објављују отворене податке на Порталу отворених података (111) нешто нижа од планиране (120), број организација које објављују податке на Порталу отворених података <https://data.gov.rs/sr/> у последњих пет година константно расте – са 45 (2019), преко 83 (2021), 95 (2022), на 111 (2023). У тренутку извештавања, на Порталу је објављено 2198 скупова података (што у суштини износи 6318 ресурса), односно 5 пута више у односу на 2020. годину. Такође, од 2021. године, обуке о стандардима отворених података, њиховој поновној употреби и раду са Порталом отворених података похађали су полазници из 111 различитих органа и ЈАС, од укупно 534 колико их има регистровано на ЛМС платформи Националне академије за јавну управу, те је у 2023. години остварена вредност овог показатеља (21%) значајно премашена у односу на планирану (15%).

Транспарентност рада локалних самоуправа константно се повећава. Према извештају организације Транспарентност Србија за 2023. годину, укупан просечни резултат локалног индекса транспарентности (ЛТИ) за 145 ЈАС у 2023. години је 52 и већи је у односу на 2022. годину када је износио 49, као и за претходне две године (у 2021 је износио 47,8, а у 2020. години 46). Кад је у питању одрживи раст, резултати варирају - 93 ЈАС је побољшало свој резултат, док 52 ЈАС нису поправиле свој učinак. Варијације, успони и падови појединих општина у последњих неколико година указују да је постизање одрживости транспарентности један од главних изазова.

ИЗАЗОВИ



→ С обзиром на то да је 2022. година била изборна, а да су крајем 2023. године одржани и ванредни парламентарни избори, као и на чињеницу да се сегменти области одговорности налазе у делокругу више органа и честу промену доносилаца одлука у органима државне управе, упркос одређеним напорима, као што су израда свеобухватне анализе стања која обухвата више аспеката управљачке одговорности (делегирање одговорности и овлашћења, управљање учинком и оцењивање, организациону културу), формирање Радне групе Владе за управљачку одговорност у државној управи, као и на то да је започет процес јачања капацитета руководиоца, присутно је значајно кашњење кад су у питању конкретни резултати у области управљачке одговорности и управљања према учинку. Мапа пута за управљачку одговорност, која представља кључни елемент за даљи напредак у овој области, још увек је у фази разматрања/ревизије/финализације, док рад на Регистру носилаца јавних овлашћења још увек није започет.

ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

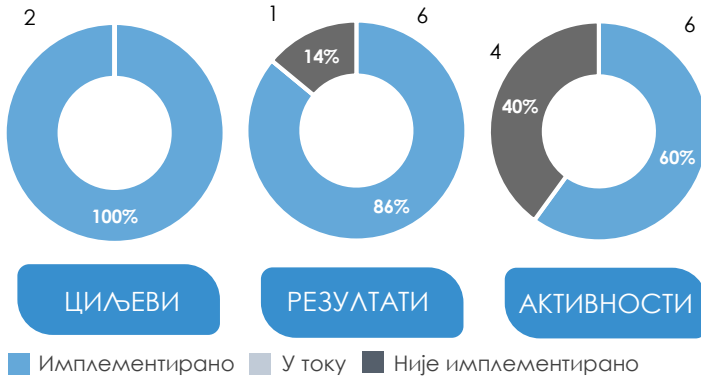


- ▶ Ревидирати/ажурирати Мапу пута за управљачку одговорност изапочети са спровођењем планираних активности — МФИН, Радна група за управљачку одговорност
- ▶ Интензивирати напоре у погледу дефинисања јасних линија одговорности унутар система јавне управе, као и за дефинисање појма и обухвата јавне управе — МДУЛС
- ▶ Спровести Пилот пројекат за увођење службеника за етику и интегритет у органима државне управе у циљу успостављања координације у вези са доношењем, спровођењем и извештавањем о спровођењу планова интегритета, управљањем сукобом интереса запослених, поступањем по правилима унутрашњег узбуњивања, поступањем по притужбама на рад органа и запослених, праћењем примене Кодекса понашања државних службеника у органу, промовисањем етичког понашања у органу, едукацију запослених у органу о питањима етике и интегритета и др. Након завршетка пројекта, потребно је дефинисати препоруке о могућностима увођења ових службеника у свим ОДУ — МДУЛС
- ▶ Израдити приручник/Смернице за руководиоце о позитивним ефектима повећања јавности у раду органа јавне управе и израде е-Информатора органа јавне управе — Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.



ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 5: Управљање јавним финансијама Програм реформе управљања јавним финансијама 2021-2025.

* У случају три програма, општи циљеви програма су посебни циљеви Стратегије РЈУ, а посебни циљеви програма су рачунати као мере кроз статистику Стратегије РЈУ



ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023.(РСД) у хиљадама



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

Показатељ	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ (2020)	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Реални раст бруто домаћег производа (БДП) (%)	0%	2,5	2,5%
Ниво дуга опште државе у БДП-у (%)	59%	57%	52,3

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)

Показатељ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Информације о учинку за пружање јавних услуга (ПЕФА: 4-А, 3,5-Б+, 3-Б, 2,5-Ц+, 2-Ц, 1,5-Д+, 1-Д, 1-Д*)	-	-
Стварни приходи и расходи буџета опште државе на годишњем нивоу су у опсегу 5% од пројектованих у фискалној стратегији. (%)	5%	5%
Просечно трајање отвореног поступка (Број)	46	44
Годишњи трошкови сервисирања јавног дуга (плаћања камата – нето износ) као % БДП (%)	1,8%	1,8%
Просечан број незаконитости и неправилности по контроли у односу на укупан број извршених контрола (Број)	2,2-2	2,5
Процент прихваћених и спроведених препорука које субјектима индиректног управљања средствима ЕУ даје ревизорско тело (%)	54-60%	64%
Идентификован напредак који се односи на ИФКЈ у оквиру ЕК извештаја о напретку РС за одређену годину	умерена припремљеност	умерена припремљеност
Финансијски извештај припремљен и презентован МФИН РС у складу са захтевима IPSAS за готовинску основу (Број)	-	-
Број разматраних извештаја о ревизији	213,75-225	251

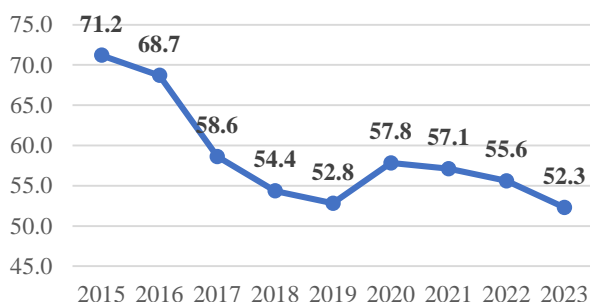
Општи циљ Програма реформе за управљање јавним финансијама за период 2021 – 2025. године (43) (у даљем тексту: ПРЈУФ) дефинисан је кроз остваривање одрживог буџета са стабилним јавним дугом у односу на БДП уз помоћ бољег финансијског управљања и контроле, процеса ревизије и повезивања буџетског планирања са политикама Владе. Обухвата шест посебних циљева: Унапређени капацитети за буџетско планирање и управљање јавним инвестицијама и праћење фискалних ризика; Ефикасно прикупљање и управљање буџетским средствима; Унапређење буџетске дисциплине и транспарентније коришћења јавних средстава; Унапређење примене система интерне финансијске контроле у јавном сектору; Унапређено рачуноводство у јавном сектору применом међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (IPSAS); Јачање спољног надзора над јавним финансијама.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



Србија је успела да сачува **стабилност своје економије** о чему сведочи кумулативни реални раст БДП-а у периоду 2020-2023. године од око 12%. Показатељ, који се односи на реални раст БДП, испуњен је (2,5% циљана вредност, процена НБС и РЗС за 2023. годину 2,5%). Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП-у на крају децембра 2023. године износи 52,3%, а учешће јавног дуга сектора државе у БДП-у износи 52,7% што укажује на **пад учешћа јавног дуга у БДП-у**. Агенција за оцену кредитног рејтинга Standard and Poor's потврдила је кредитни рејтинг РС на нивоу ББ+ и задржала стабилне изгледе за његово даље повећање што је резултат умереног нивоа јавног дуга и кредибилног оквира монетарне политике (44).

Учешће јавног дуга опште државе у БДП-у



Графикон 1: Учешће јавног дуга опште државе у БДП-у (45)

Дефицит текућег рачуна у 2023. години износио је 1,8 млрд евра (2,6% БДП-а), што представља **рекордно ниску вредност учешћа дефицита у БДП-у** услед снажног раста извоза и нижег увоза (46).

43 <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/drugiakt/2021/70/1>

44 <https://www.mfin.gov.rs/aktivnosti/potvren-kreditni-rejting-republike-srbije>

45 Нацрт извештаја о реализацији Програма реформе управљања јавним финансијама 2021-2025 за 2023. годину

46 https://www.nbs.rs/export/sites/NBS_site/documents/finansijskastabilnost/prezentacije/prezentacija_invest.pdf

47 Извештај о реализацији Програма реформе управљања јавним финансијама 2021-2025. за 2023. годину (додати када буде усвојен)

48 <https://jportal.ujn.gov.rs/>

49 Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 91/19 и 92/23)

50 Закон о буџетској инспекцији, („Службени гласник РС”, бр. 118/21)

51 Правилник о облику и начину вршења унутрашње контроле у буџетској инспекцији („Службени гласник РС” бр. 6/23); Правилник о изменама Правилника о начину поступања буџетске инспекције у вршењу надзора над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС” бр. 13/23) и Правилник о начину вршења надзора над извршењем уговора о јавним набавкама („Службени гласнику РС”, бр. 110/23)

Ефикасно управљање јавним финансијама представља основу за одржив економски развој и доприноси макроекономској стабилности државе. Досадашњи потези економске политике Владе РС довели су до оствареног БДП-а у 2023. години од 69,5 милијарди евра, док је кумулативни раст БДП-а у Србији, у периоду од 2018. до 2023. године, износио је 22,2 одсто.

У 2023. години **настављен је тренд повећања броја припремљених средњорочних планова** у односу на претходни период. У циклусу планирања 2023-2025, донето је 26 средњорочних планова обвезних средњорочног планирања, чиме је у потпуности реализована активност пружања менторске подршке изради средњорочних планова на националном нивоу. Што се тиче средњорочног планирања на локалном нивоу, дошло је до помака у броју усвојених средњорочних планова у односу на претходни циклус. За циклус планирања 2023-2025, 26 ЈАС је усвојило средњорочне планове, у поређењу са седам у претходном циклусу (47).

Остварен је напредак у областима које се односе на програмско буџетирање, управљање капиталним пројектима, фискализације, буџетске инспекције, интерне ревизије и рачуноводства у јавном сектору. Такође, радило се и на даљем унапређењу у областима анализе униформне структуре програмског буџета за јединице локалне самоуправе, измене пословних процеса Пореске управе, јачања средњорочне стратегије управљања јавним дугом, регулативе и јачања капацитета ИФКЈ.

У области јавних набавки, **развијене су и објављене две нове верзије Портала јавних набавки (48)**, Законодавни оквир у области јавних набавки додатно је унапређен доношењем Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама (49), и има за циљ повећање транспарентности, ефикасности и економичности поступака јавних набавки, већи утицај на животну средину у складу са циљевима дефинисаним Зеленом агендом за Западни Балкан, јачање конкуренције на тржишту јавних набавки, смањење ризика од неправилности у систему јавних набавки и јача контрола од стране надлежних институција.

У складу са донетим Законом о буџетској инспекцији (50), чија је примена почела 1. јануара 2023. године, донета су подзаконска акта неопходна за спровођењу овог закона (51). **Буџетска инспекција** је у току 2023. године извршила инспекцијски надзор код 190 субјекта и преко плана је реализовала 135 надзора, односно извршено је 345% у односу на планирани број надзора, док је проценат планираних и спроведених надзора у текућој години у односу на број примљених пријава, представки, приговора и захтева за вршење инспекцијских надзора у претходној години.

Циљана вредност за 2023. годину овог показатеља учинка пројектована је у проценту 20% планираних надзора у односу на број примљених пријава, представки, приговора и захтева за вршење инспекцијских надзора у 2022. години.

МФИН био је фокусиран на унапређење законског оквира у области финансијског управљања и контроле (ФУК) у јавном сектору, као и на модернизацију обуке у овој области. Како би се област интерне контроле приближила што већем броју запослених у јавном сектору, припремљени су видео-обуке које су намењене руководиоцима, координаторима за ФУК и интерним ревизорима.

У склопу даљег унапређења система рачуноводства у јавном сектору, **Управа за трезор** је у 2023. години била и даље посвећена спровођењу Плана унапређења рачуноводства у јавном сектору у фазама. обезбеђен је превод међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор (MPS JC). Такође, у циљу хармонизације рачуноводствене регулативе Републике Србије са међународним рачуноводственим стандардима и најбољом праксом, формирана Комисија за праћење примене међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор која има надзорну улогу у овом процесу, преузела је активно учешће у праћењу примене Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Државна ревизорска институција (ДРИ) је у 2023. години испунила четири од пет показатеља резултата. У наведеном периоду припремљено је 306 ревизорских извештаја, чиме је ДРИ **повећала заступљеност ревизија пословања** (регуларност и сврсисходност) у годишњем програму ревизије ДРИ за 2023. годину.

Влада РС усвојила је у децембру 2023. године текст Одлуке о изменама и допунама Програма реформе управљања јавним финансијама 2021-2025. Измене и допуне припремљене су у сарадњи са надлежним институцијама и уз консултације са представницима Европске комисије и представницима ОЦД (52).



Графикон 2: Укупан број извршених инспекцијских надзора у 2023. години

ИЗАЗОВИ



- Недостатак административних капацитета;
- Недостатак финансијских средстава за реализацију активности које се финансирају у виду донаторске помоћи.

ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ



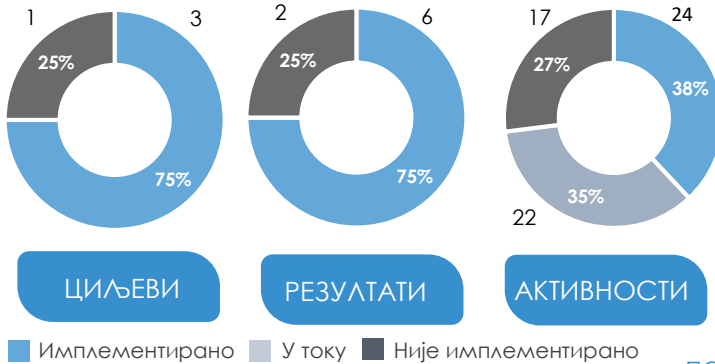
- Додатно јачање административних капацитета, ангажовањем нових, високо компетентних кадова, као и стручним усавршавањем постојећих запослених — МФИН.

52 <https://www.mfin.gov.rs/dokumenti2/program-reforme-upravljanja-javnim-finansijama-pfm>

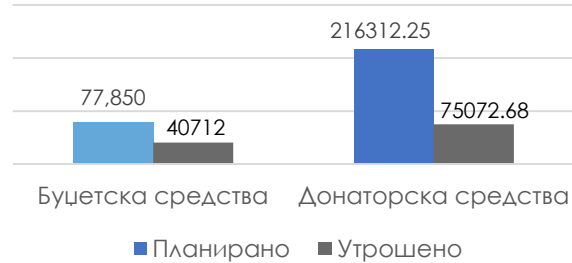


ТЕМАТСКА ОБЛАСТ 6: Систем локалне самоуправе Програм за реформу система локалне самоуправе 2021-2025.

* У случају три програма, општи циљеви програма су посебни циљеви Стратегије РЈУ, а посебни циљеви програма су рачунати као мере кроз статистику Стратегије РЈУ



ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023. (РСД) у хиљадама



ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ ЦИЉА

Показатељ	ПОЧЕТНА ВРЕДНОСТ (2020)	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Усаглашеност система локалне самоуправе са кључним принципима Европске повеље о локалној самоуправи (Композитна скала (1-5))	3	3	3
Удео расхода ЛС у консолидованим јавним расходима у Републици Србији (%)	14,75 (2019)	16,3	12,7
Капацитет ЈЛС за примену начела доброг управљања (%)	39 (2018)	47,50%	52,9
Доступност и квалитет пружања приоритетних јавних услуга локалне самоуправе (Композитна скала (1-10))	0	-	5,6

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТА)

Показатељ	ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)	ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)
Степен ратификације ЕПАС (Композитна скала (1-5))	4	3
Просечна вредност индекса добре управе у издвојеним областима: 1) одговорност; 2) транспарентност, отвореност и партиципације (%)	58%	59,1%
Удео усвојених закона у односу на укупни број усвојених закона који се у већој мери односе на ЛС, у чијој припреми су учествовале ЈЛС (Скала (1-5))	4	3
Удео пореских прихода ЛС у укупним пореским приходима у Републици Србији (%)	11,14-11,2%	10,20%
Удео капиталних издатака у укупним издацима локалне самоуправе (%)	16,62-16,7%	18,10%
Удео ЈЛС које имају усвојен средњорочни план (%)	18-20%	17,9%
Капацитет ЈЛС за управљање људским ресурсима у локалној управи (%)	58,9-62%	-
Удео ЈЛС који је успоставио међуопштинску сарадњу у укупном броју ЈЛС (%)	40%	60%
Израђен индекс за мерење доступности и квалитета услуга ЈЛС (0 - не, 1 - да)	-	-
Израђен индекс за мерење задовољства корисника пруженим услугама локалне самоуправе (0 - не, 1 - да)	-	-

Реализацију Посебног циља 8 Стратегије РЈУ **Успостављање система локалне самоуправе** кроз Програм за реформу система локалне самоуправе за период 2021-2025. године (53), дефинишу четири посебна циља: Унапређење **положаја и одговорности** локалне самоуправе; Унапређење система **финансирања** локалне самоуправе; Унапређење **организације и капацитета** локалне самоуправе; Унапређење квалитета и доступности **услуга** локалних органа управе, комуналних услуга и услуга јавних установа.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



У 2023. години настављен је процес усклађивања правног оквира РС за локалну самоуправу са принципима Европске повеље о локалној самоуправи кроз утврђивање Предлога закона о допуни Закона о потврђивању Европске повеље о локалној самоуправи.

Усвојена је Уредба о електронској народној иницијативи (54), са циљем побољшања законских и процедуралних оквира који омогућавају грађанима да директно учествују у процесима доношења одлука на локалном нивоу.

У сарадњи са СКГО израђена је радна верзија Нацрта измена и допуна Закона о локалној самоуправи у циљу: развијања нових модалитета управљања процесом поверавања или преношења надлежности, унапређења надзорне функције локалне скупштине, уређивања организационих облика према природи послова које обављају јединице локалне самоуправе и друго.

У сарадњи са СКГО израђена је Методологија и истраживачки алат за мерење доступности и квалитета приоритетних услуга ЈЛС – услуга управних органа, комуналних услуга и услуга јавних установа (социјалне услуге и услуге предшколског образовања). Основни циљ мерења доступности и квалитета услуга ЈЛС јесте да се идентификује стање, потребе за унапређењем рада локалне самоуправе, како би се пружања услуга стандардизовало и учинило ефикаснијим и економичнијим, а саме локалне услуге биле још квалитетније и доступније грађанима. Током 2023. године спроведено је мерење на узорку од 30 ЈЛС и на скали од 1-10, просечан ниво квалитета и доступности услуга износи 5,6.

У последње три године, у области успостављања система локалне самоуправе, реформисан је правни оквир за локални службенички систем, кроз унапређење система компетенција, првенствено у области процедура за пријем у радни однос и провере компетенција кандидата. Током 2023. године усвојене су измене и допуне Закона о запосленима у АП и ЈЛС као и Уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у органима АП и ЈЛС, како би се у конкурсне поступке интегрисала селекција заснована на компетенцијама. Измене и допуне наведеног закона усвојене су у октобру, а нова уредба у децембру 2023. године, те се оба прописа примењују од 1. јануара 2024. године. Закон изричито забрањује да се врши притисак на конкурсну комисију наводећи да нико не сме вршити

утицај на члана конкурсне комисије да нешто чини или не чини супротно прописима (члан 101. став 3. Закона), а Уредбом је предвиђено да су чланови Комисије у обавези да воде рачуна о евентуалном постојању сукоба интереса у односу на учеснике у конкурсном поступку, те да у том смислу по отварању пријава потписују изјаву којом изјављују да не постоји сукоб интереса у односу на кандидате (члан 24. Уредбе).

Успостављен је институционални оквир за стручно усавршавање локалних службеника (55) и у сарадњи СКГО и РСЈП су припремљени модели административних поступака за изворне надлежности на основу којих су ЈЛС почеле да уносе сопствене поступке у Регистар административних поступака. Такође, израђени модели су коришћени за приступ новој Централној електронској писарници.

Такође, путем *Law Alert sistem* СКГО, континуирано је вршено информисање локалних власти о променама правног оквира које се у већој мери односе на њих, а које су донете у 2023. години. За 2023. годину је премашена циљана вредност показатеља Удео закона који се односе на ЈЛС о којима су информације достављене преко система СКГО за информисање ЈЛС, у односу на укупан број закона који се односе на ЈЛС (%) са 90 на 100 – у оквиру Мере 1.1.4: Унапређење учешћа локалне самоуправе у процесу израде националних прописа и јавних политика.

Остварен је **напредак у примени принципа доброг управљања** у односу на претходно мерење у 2021. години. Укупни учинак ЈЛС за 2023. годину износи 52,9%, у односу на 47% (2021) што указује на тренд пораста капацитета градова и општина за примену принципа одговорности, транспарентности и партиципације, равноправности, ефикасности и делотворности и антикорупције. Најзначајнији напредак је постигнут у подобласти која се односи на одговорно управљање развојем. Наиме, систем планирања развоја на локалном нивоу, мерено уделом усвојених планова развоја ЈЛС, (56) бележи значајан напредак, будући да је у 2023. години регистровано 66,2% ЈЛС са усвојеним важећим плановима развоја (у односу на прошлогодишњих 46,8% ЈЛС и свега 21,4% ЈЛС у 2021. години). Значајан допринос у овом погледу остварен је кроз пројекте развојне сарадње у претходном периоду (ЕУ, ГИЗ, SlovakAid) - директном стручном подршком градовима и општинама, изградњом капацитета и методолошким усмеравањем од стране надлежних институција.



53 Програм за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији за период 2021-2025. године ("Службени гласник РС", број 73/21), линк ка документу: <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/drugiakt/2021/73/1/reg>

54 Уредба о електронској народној иницијативи ("Службени гласник РС", број 85/23), линк: <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredaba/2023/85/1>

55 Усвојен је Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 21/16, 11/17, 113/17 – др. закон, 95/18, 114 /21, 92/23); основан је Савет за стручно усавршавање локалних службеника; покренут је процес акредитације спроводилаца обуке; део градова и општина покренуо је локалне процесе стручно усавршавања службеника; основана је Национална академија за јавну управу и др.

56 Годишња аналитика коју спроводе РСЈП и СКГО у односу на 145 референтних ЈЛС

У оквиру пројекта „Локална самоуправа за 21. век“ из Фонда за функционално – организационе моделе **обезбеђена је финансијска подршка за четири ЈЛС** са циљем модернизације, јачање капацитета и бољег функционисања рада и пословања како би се унапредило пружање услуга грађанима и привреди на локалном нивоу (56). Истим пројектом, из Фонда за међуопштинску сарадњу, **финансијски је подржано 6 нових пројеката међуопштинске сарадње** (57). Подржани су пројекти којима је предвиђено унапређење зоохигијене и комуналне делатности, рад правобранилаштва, водоснабдевање, енергетска ефикасност у јавној расвети, управљање ванредним ситуацијама, као и подршка локалном становништву кроз успостављање заједничке канцеларије локалног омбудсмана и специфичног сервиса намењеног слепим и слабовидим особама за приступ информацијама.

Данас градови и општине препознају да је механизам **међуопштинске сарадње** у духу реформе јавне управе и њене трансформације у сервис грађана и привреде и да омогућава да се општине и градови удружују у циљу бољег одговора на потребе својих заједница. Овако обезбеђен континуитет подршке међуопштинској сарадњи омогућава реализацију индикатора у оквиру Стратегије РЈУ, као и Акционог плана Програма за реформу система локалне самоуправе а који приказује удео ЈЛС који је успоставио међуопштинску сарадњу у укупном броју ЈЛС. Управо у прилог томе говори да је циљана вредност за наведени показатељ била 40% у 2023. години, а да је током 2023. године остварено више односно 60%.

У циљу унапређења добре управе и управљања на локалном нивоу, **МДУЛС је у 2023. години доделио награде за најбоље општинске/градске управе**. Награде су додељене Граду Крагујевцу за област Ефикасност и делотворност, Општини Сокобања за Транспарентност и учешћа јавности у раду локалне самоуправе, Граду Врању за Одговорност и владавину права, Општини Врњачка Бања за равноправност и антидискриминацију (58).



56 <https://mduls.gov.rs/saopstenja/potpisani-ugovori-o-dodeli-sredstava-iz-fonda-za-funkcionalno-organizacione-modele/>

57 Одлука о избору предлога пројеката који ће бити финансирани из Фонда за међуопштинску сарадњу <https://mduls.gov.rs/obavestjenja/odluka-o-izboru-predloga-projekata-koji-ce-biti-finansirani-u-okviru-fonda-za-medjuopstinsku-saradnju/?script=lat>

58 Одлука о додели годишњих награда за најбоље општинске/градске управе, линк: <https://mduls.gov.rs/obavestjenja/odluka-o-dodeli-godisnjih-nagrada-za-najbolje-opstinske-gradske-uprave-u-2022-godini/>

59 <https://mduls.gov.rs/saopstenja/novi-akcioni-plan-programa-za-reformu-sistema-lokalne-samouprave-u-srbiji-doprinese-stvaranju-boљeg-ambijenta-za-zivot-i-rad-ljudi/>

60 Радионице за локалне пореске администрације реализују се као заједничка активност Програма МЕД 3 - „Општински економски развој у Источној Србији – трећа фаза“ који спроводи Хелветас (Helvetas Swiss Intercooperation) и Програма „Партнерство за добру локалну самоуправу“ који спроводи СКГО, при чему оба Програма финансијски подржава Владе Швајцарске (СЦЦ)

61 „Програм ЕУ Exchange 6 – Повећање кредибилитета планирања, програмског буџетирања и контроле извршења јавних расхода на локалном нивоу у Србији“ се спроводи кроз финансијску подршку Европске уније (национални Програм ИПА 2019), при чему су кључне ресорно надлежне институције на националном нивоу МФИН и РСЈП, уз МДУЛС и МЕИ, док је СКГО имплементациони партнер

62 Током фебруара 2023. године у сарадњи МФИН/ЦХУ и СКГО, у оквиру Програма ЕУ Exchange 6, одржана су три регионална информативна семинара за ЈЛС у циљу представљања новог обрасца извештаја о адекватности и функционисању система ФУК.

Када је реч о теми интерне ревизије, имајући у виду измене и допуне Правилника који уређују ову материју (усвојене почетком октобра 2023. године), у првој половини децембра одржане су радионице са градовима и општинама посвећене најважнијим новинама. Радионице је координирала је ЦХУ/МФИН, уз подршку пројекта РЕЛОФ 3 који финансира Влада Швајцарске, и Програма ЕУ Exchange 6.

У 2023. години завршен је процес израде радне верзије **Предлога акционог плана Програма за реформу система локалне самоуправе за период од 2024. до 2025.** за реализацију Програма за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији за период од 2021. до 2025. године (59). Овај акциони план представља кључан корак у наставку унапређења система локалне самоуправе. Његова реализација треба да понуди нова законска решења, нове алате за подршку локалним самоуправама како би се све услуге пружале на јединствен и стандардизован начин, као и да допринесе остварењу циља изградње модерне, професионалне и ефикасне локалне самоуправе која је у стању да пружи квалитетне јавне услуге грађанима и привреди, да примени начела доброг управљања у свом раду и да унапређује квалитет живота грађана и допринесе равномерном развоју.

Унапређењу управљања јавним финансијама на локалном нивоу посвећена је значајна пажња и у 2023. години, кроз изградњу капацитета локалне пореске администрације, (60) затим спровођењем пакета стручне подршке ЈЛС за израду средњорочних планова, за припрему капиталног буџета, за увођење и одржавање јавних буџетских портала (у оквиру Програма ЕУ Exchange 6 (61)), као и циљаним обукама и умрежавањем градова и општина у домену интерне финансијске контроле (62).



ИЗАЗОВИ



→ Унапређење система локалне самоуправе кроз измену и допуну Закона о локалној самоуправи.

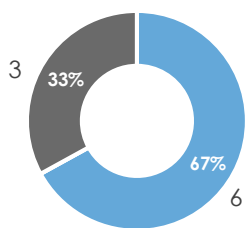
ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ



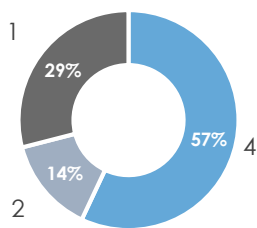
► Усвајање измена и допунa Закона о локалној самоуправи — МДУЛС



ОПЕРАТИВАН ПЛАН: Управљање и комуникација



РЕЗУЛТАТИ



АКТИВНОСТИ

■ Имплементирано ■ У току ■ Није имплементирано

ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И УТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА У 2023.(РСД) у хиљадама



■ Планирано ■ Утрошено

ПОКАЗАТЕЉИ НА НИВОУ МЕРА (РЕЗУЛТАТИ)

ЦИЉНА ВРЕДНОСТ (2023)

ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ (2023)

Показатељ	Циљна вредност (2023)	Остварена вредност (2023)	Индикатор
Број докумената јавних политика у оквиру РЈУ чији резултати праћења су доступни преко ОМТ	5	6	
Број активних и обучених службеника сектора за европске интеграције и међународну сарадњу	9	9	
Постојање годишњег оперативног плана за комуницирање РЈУ који доноси координациони механизам за комуницирање РЈУ (Број)	1	1	
Степен испуњености годишњег оперативног плана за комуницирање РЈУ (%)	80%	85%	
Удео ОДУ и ЈАС који на Огласној табли објављују информације о РЈУ на стандардизован начин (%)	100%	-	
Укупан број обучених службеника за односе са јавношћу, и УЉР из ОДУ и ЈАС	450	313	
Број афирмативних и неутралних објава (прилога) о реформи јавне управе у медијима	1568	1735	
Присуство тема о РЈУ на веб сајтовима институција и њиховим страницама / профилима на друштвеним мрежама	194	376	
Удео грађана који су информисани о резултатима реформе јавне управе (%)	35%	34%	

У склопу Стратегије РЈУ разрађен је оперативни план за координацију спровођења РЈУ. Оперативни план предвиђа пет мера, две у области управљања и координације и три у области комуникације и видљивости: Мера 1: Обезбеђење ефикасне координације и праћења мера и активности планираних АП РЈУ, Мера 2: Обезбеђење ефикасне координације донаторске подршке у области РЈУ, Мера 3: Успостављање функционалног комуникационог координационог механизма за планирање, имплементацију и праћење комуницирања у вези са РЈУ на државном нивоу, Мера 4: Усклађивање, стандардизација и континуирано комуницирање РЈУ у јавној управи, Мера 5: Повећање видљивости и комуницирања процеса РЈУ и постигнутих резултата.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



СТРУКТУРЕ И МЕХАНИЗМИ ЗА КООРДИНАЦИЈУ И ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ РЈУ

У области координације, управљања и праћења примене Стратегије РЈУ 2021–2030, на политичком нивоу одржана је једна седница **Савета за реформу јавне управе** (у даљем тексту: Савета за РЈУ) (63) у 2023. години на којој су разматрани резултати који се односе на Годишњи извештај 2021. о спровођењу Стратегије РЈУ, као првог извештаја креираног на основу новог стратешког оквира у области РЈУ; информације о финализацији преговора за нови инструмент СБС за сектор РЈУ и управљања јавним финансијама из финансијске перспективе ИПА 2022; информације о Годишњем извештају за 2021. о спровођењу Програма за управљање јавним финансијама за период 2021–2025. године и о Годишњем извештају за 2021. о спровођењу Програма унапређења управљања јавним политикама и регулаторном реформом за период 2021–2025. године, као и усвајање информације о почетку циклуса израде новог АП о спровођењу иницијативе ОГП РС.

Решењем о измени Решења министра државне управе и локалне самоуправе **Међуминистарска пројектна група** за стручне послове у координацији и праћењу процеса спровођења Стратегије РЈУ у РС за период од 2021. до 2025. године (у даљем тексту: МПГ) (64) служи и као **референтна група за евалуације** (сваки члан из делокруга свог органа и заједнички као референтна група за евалуације). На тај начин обезбеђена је инклузивност свих чланова МПГ, како државних органа, тако ОЦД.

У 2023. години одржан је један онлајн састанак МПГ (65) на којем су координатори тематских области изложили резултате постигнуте у овом периоду, али и изазове са којима се сусрећу. На састанку је усвојен Годишњи извештај за 2022. годину о спровођењу Стратегије РЈУ, као и Иницијални извештај средњорочне анализе и вредновања учинка АП за период 2021–2025. године за спровођење Стратегије РЈУ. Други састанак се односио на електронско усаглашавање усвајања Средњорочне анализе и вредновања учинка АП РЈУ 2021–2025, реализованог 12.12.2023. године.

Онлајн мониторинг платформа за праћење резултата РЈУ (у даљем тексту: ОМТ) (66) је ажурирана, односно структура је промењена како би укупно 6 докумената

јавних политика било приказано на платформи (не само Стратегија РЈУ већ и хијерархијски нижи програми). Сви прикупљени подаци за годишње извештаје за Стратегију РЈУ 2021–2030. година и пратеће програме приказани су на наведеној платформи. Додатно, унет је Програм развоја е-управе за период од 2023. до 2025. године са АП за његово спровођење. Страница се редовно ажурира новим подацима и актуелним вестима.

Средњорочни планови институција, уз средњорочни оквир расхода институције, обавеза су по ЗПС и Уредби о методологији за израду средњорочних планова. У 2023. години усвојено је и објављено **26 средњорочних планова**.

Завршен је процес израде **Средњорочне анализе и вредновања учинка АП РЈУ 2021–2025**, реализован у циљу сагледавања ефикасности његове имплементације и до сада постигнутих резултата (у периоду април 2021–јун 2023. године). Финални извештај о спроведеној евалуацији, са закључцима и препорукама, усвојен је од стране МПГ и доступан је на ОМТ платформи. Закључци евалуације указали су на значајне резултате постигнуте на нивоу планираних мера (исхода), уз ефективније резултате у области пружања услуга и комуникације РЈУ, али спорији напредак у областима управљања људским ресурсима и одговорности и транспарентности.

Резултати наведене анализе користе се као иницијални подаци за израду АП за период 2026–2030. године за спровођење Стратегије РЈУ 2021–2030.



Седница Савета за РЈУ, 26. јануар 2023.
<https://mduls.gov.rs/saopstenja/odrzana-treca-sednica-saveta-za-reformu-javne-uprave/>

ИЗАЗОВИ



→ Стална промена руководећег и лидерског нивоа и недовољна свест о важности координације реформе

ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ



- ▶ Потребно је наставити активности које се односе на јачање бројности и капацитета јединица које су задужене за координацију, мониторинг и евалуацију (нпр. кроз повећање броја извршилаца, обуке за мониторинг, евалуацију и извештавање, итд.) — МДУЛС
- ▶ Наставити добру праксу да се на састанцима структура за координацију разматра, дискутује и извештава о напретку по консолидованим препорукама — МДУЛС
- ▶ Потребно је планирати учесталије састанке на свим нивоима, са оперативнијим агендама — МДУЛС

63 <https://mduls.gov.rs/saopstenja/odrzana-treca-sednica-saveta-za-reformu-javne-uprave/>

64 <https://monitoring.mduls.gov.rs/strukture/medjuministarska-projektna-grupa.html>

65 <https://monitoring.mduls.gov.rs/strukture/medjuministarska-projektna-grupa/225149/peti-sastanak-medjuministarske-projektne-grupe.html>

66 <https://monitoring.mduls.gov.rs/>

Стратегија РЈУ 2021–2030 са пратећим АП РЈУ за период 2021–2025. представља крвни документ којим је дефинисана област комуницирања у вези са РЈУ. Годишње оперативне планове за комуницирање тема у вези са РЈУ доноси Посебна радна група за планирање и координацију комуницирања.

У складу са стратешким оквиром, на националном нивоу постоји и функционисање координациони механизам за планирање, имплементацију и праћење комуницирања РЈУ, односно Посебна радна група за планирање и координацију комуницирања тема у вези са РЈУ. Основни задатак ове РГ јесте израда и имплементација комуникационог плана РЈУ. Радна група доприноси бољој информисаности јавности о реформи јавне управе, позитивним ставовима и перцепцији грађана, као и њиховом разумевању тзв. „реформе на делу“, односно њеног повољног утицаја на свакодневни живот крајњих корисника.

РЕЗУЛТАТИ У 2023. ГОДИНИ



КОМУНИКАЦИОНЕ АКТИВНОСТИ У ТОКУ 2023. ГОДИНЕ

Оформљен је нови састав Посебне радне групе за планирање и координацију комуницирања у вези са РЈУ. Радна група броји више од 50 чланова из 23 институције и организације. У складу са позивом за именоване чланова РГ, који је подразумевао да обавезно један представник институције буде из Прес или ПР службе институције, први пут од увођења реформе државне управе 2004. године, односно реформе јавне управе 2014. године **формирана је мрежа ПР-ова за реформу јавне управе.** (67)

У циљу повећања ефикасности, рад Радне групе организован је кроз рад у пленуму и у подгрупама (укупно 6 састанака у 2023). На овај начин обезбеђена је континуирана сарадња и стално праћење реализације, односно мониторинг имплементације Годишњег оперативног плана за комуницирање РЈУ, за 2023. годину.

Сви планирани задаци координационог механизма су остварени: **повећани су људски капацитети за комуницирање РЈУ, израђен је Годишњи оперативни план за комуницирање РЈУ и усвојени полугодишњи и годишњи извештаји о имплементацији Комуникационог плана.**

Најважнији позитивни исходи координације комуницирања јесу да је ПР мрежа за РЈУ први пут спровела заједничке промотивне активности. **Заједничка седмодневна кампања** под називом "Грађани већ шест година нису курири", успешно је спроведена уз подршку укупно 13 институција. Креирано је пет различитих објава на друштвеним мрежама, приказани су резултати реформе који се директно рефлектују на животе грађана, а 15 медија објавило је вест о томе.

Четири састанка у пленуму и два састанка подгрупа (реч је о подгрупи за 1. и 2. квартал уз подгрупу за континуиране активности, као и за активности обухваћене 3. и 4. кварталом). Прва седница одржана је 11. априла, друга 29. маја, потом 31. јула и 12. октобра 2023. године (када су у наставку одржани и онлајн састанци за подгрупе).

Координација комуницирања позитивно се одразила на збирно остварене ефекте:

- Степен испуњености Годишњег оперативног плана за комуницирање за 2023. годину, први пут је надмашен (85% реализованих активности).
- Знатно је повећана информисаност јавности о реформи, а рад јавне управе најбоље је оцењен до сад (погледати део који се односи на екстерно комуницирање).

ИНТЕРНО КОМУНИЦИРАЊЕ РЈУ

Из године у годину побољшавани су комуникациони капацитети запослених у институцијама јавне управе и ЈАС за комуницирање реформе. Укупно 313 запослених у јавној управи у 2023. години похађало је бар једну од наведених обука из програма обука под називом „Успешно комуницирање“ који је у сарадњи са ЕУ пројектом „Видљивост и комуницирање РЈУ“ постављен на онлајн платформу НАЈУ (Јавни наступ, Комуникација на друштвеним мрежама, Кризна комуникација, Јавна управа – ефикасан сервис грађанима и привреди, Комуникатор).



Онлајн платформа НАЈУ, обуке за Успешно комуницирање <https://www.napa.gov.rs/>

Ипак, и поред израђених Смерница, визуелне и језичке стандардизације, у интерном комуницирању има највише изазова, јер сем РГ не постоје утврђени механизми размене информација и добре праксе у овој области.

ЕКСТЕРНО КОМУНИЦИРАЊЕ РЈУ

Комуницирање реформе према екстерној јавности подразумева реализацију кампање „РЈУ је...“, и других промотивних активности из комуникационог плана, добру сарадњу с медијима и новинарима што подразумева и организацију медијских брифинга, а свеукупни постигнути ефекти прате се кроз истраживање ставова јавности.



ЕКСТЕРНО КОМУНИЦИРАЊЕ РЈУ

Повећање видљивости и комуницирања процеса РЈУ и постигнутих резултата: У складу са Годишњим оперативним планом комуницирања РЈУ и у сарадњи са више органа јавне управе током 2023. године спроведена је кампања „Реформа јавне управе је...“. У оквиру ове кампање реализовано је више од десет тема у вези са РЈУ за које су припремљени садржаји који су објављени у десет националних и 20 локалних медија (Укупно у оквиру ове кампање објављено је 45 медијских прилога у националним медијима и укупно 39 прилога у локалним медијима).

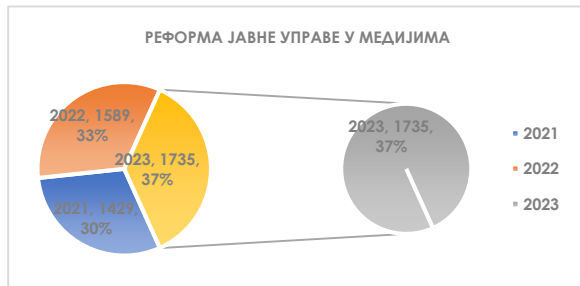
САРАДЊА ИЗМЕЂУ ИНСТИТУЦИЈА НА КЛИК



Нов систем за модерно канцеларијско пословање – Писарница

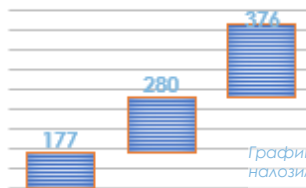
Спроведена је кампања преко друштвених мрежа о Сајму студентске стручне праксе 2023/2024.

Број афирмативних и неутралних прилога/објава о РЈУ у медијима значајно је повећан у односу на 2022. годину и надмашена је циљана вредност из АП РЈУ предвиђена за 2023. годину (планирано 1 568, а остварено 1 735).



Присуство тема о РЈУ на веб сајтовима институција и профилима на друштвеним мрежама, удвостручен је у односу на циљану вредност, а у односу на прошлу годину остварен је напредак у износу од 40% (планирано је 194, а остварено 376).

БРОЈ ОБЈАВА



Графикон: РЈУ на интернет сајтовима и налозима на друштвеним мрежама ОДУ

Интернет презентација посвећена реформи јавне управе (www.rju.gov.rs) служи као извор информација о темама из ове области.

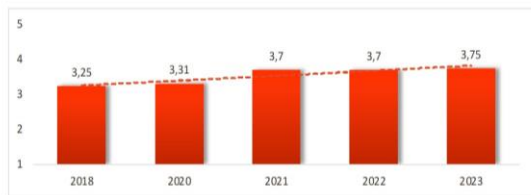
Информисаност грађана о РЈУ: Уз подршку пројекта „Видљивост и комуницирање реформе јавне управе“ спроведено је годишње истраживање о ставовима јавног мњења у контексту реформе, а резултати показују стани раст броја грађана који су чули и знају шта је реформа јавне управе (29% испитаника у 2021. години, 31% у 2022. години и 34% у 2023. години). Такође, грађани су боље упућени у то како да лакше остваре права и интересе, уштеде новац и време.

Уједно расте и просечна оцена којом грађани оцењују рад јавне управе и услуге које им она пружа и у овом тренутку износи 3,75 (погледати компаративни графикон доле).





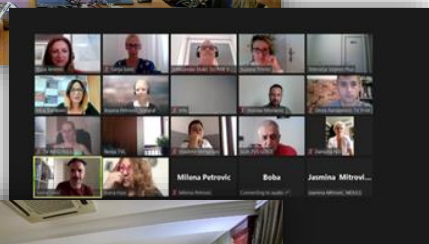
Како оцењујете рад јавне управе у целини?



Одржавање медијских брифинга и тренинга за новинаре на теме у вези са реформом јавне управе

Организовано је четири медијска брифинга и тренинга за новинаре у циљу трансфера знања о важним темама из области РЈУ (три медијска брифинга/обуке у форми сусрета са новинарима уживо и један састанак у онлајн формату).

На овим догађајима су поред представника медија активно учествовали и представници следећих институција: МЕИ, СКГО, МДУЛС, Министарства туризма и омладине, Канцеларије ИТЕ, Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, РСЈП и СУК.



ИЗАЗОВИ






- И поред тога што су спроведене заједничке кампање, попут промовисања е-услуга и размене докумената преко Сервисне магистрале органа, институције су и даље традиционално више усмерене на концепт „поделе надлежности“ него на удружени рад у области спровођења заједничких информативно-едукативних кампања.
- Ажурирање сајта посвећеног реформи јавне управе www.rju.gov.rs, зависи од сарадње унутар РГ, односно органа у оквиру РГ, који би требало да шаљу вести и нове информације за објаву на овој интернет презентацији
- Недостатак механизма и свести о важности интерне комуникације.

ПРЕПОРУКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ



- ▶ Наставити и интензивирати започете добре праксе да се појединачне реформе планиране Стратегијом РЈУ или настале имплементацијом Стратегије РЈУ промовишу заједнички као реформе РЈУ— МДУЛС и чланице РГ
- ▶ У циљу наставка функционисања сајта www.rju.gov.rs у оквиру РГ успоставити механизам за достављање МДУЛС-у информација о РЈУ— МДУЛС
- ▶ У циљу превазилажења изазова у погледу недостатка донаторске подршке, успоставити чвршћу сарадњу у оквиру мреже ПР-ова и практиковати ослањање на властите капацитете у реализацији медијских кампања— МДУЛС и чланице РГ
- ▶ У области интерне комуникације, посебну пажњу посветити планирању и имплементацији активности и механизма који би били усмерени на интерно преношење порука, размену информација, координацију активности у конкретним областима реформе (формалне и неформалне мреже службеника у појединачним областима реформе, интерне платформе за информисање и размену података, знања и искуства, као и алати за бољу информисаност запослених службеника о реформи јавне управе. Такође, подстаћи службенике да похађају креиране обуке на НАЈУ платформи — МДУЛС, чланице РГ, НАЈУ.

ТЕМАТСКА ОБЛАСТ	Перцепција постигнутих резултата	Перцепција – области за унапређење
<p>Планирање и координација јавних политика</p> 	<p>7/10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Усаглашавање стратегија и акционих планова са политичком вољом и обезбеђивање активног учешћа доносилаца одлука у њиховом креирању и подршци. - Продужавање рокова за консултације и проширење оптимизације - Омогућити да орган при центру Владе има мандат да врши преглед/осигурава квалитет поступака који се односе на учешће јавности у изради прописа и ДЈП, односно упоставити централизовану функцију прегледа/осигурања квалитета ових процеса.
<p>Управљање људским ресурсима</p> 	<p>7/10</p> <ul style="list-style-type: none"> - Напредак у промоцији и доступности информација о могућностима запошљавања, конкурсним критеријумима и радним праксама (нпр. вебсајт Службе за управљање кадровима и Сајам студентске праксе), као и у објави упутстава и смерница за АПВ и локалне самоуправе. - Напредак у креирању оквира компетенција за запослене. - Напредак МДУАС у успостављању оквира за унапређену сарадњу у области интересорног стручног усавршавања (Мрежа школа) по мултисекторским темама и развој курикулума иновативних програма обуке 	<ul style="list-style-type: none"> - Успостављање видљивих резултата у унапређењу статуса вршилаца дужности службеника на положају. - НАЈУ Извештај о процени потреба за стручним усавршавањем у 2024 Стратегија предвиђа унапређење механизма за превенцију и заштиту од дискриминације, између осталог кроз јачање капацитета, знања и вештина у области равноправности и недискриминације за представнике извршне власти на свим нивоима – ипак се у пракси и даље дешава недоследна примена закона о службеној употреби језика националних заједница (недавни пример у Суботици – натпис на новоизградној железничкој станици) - Постављења државних службеника на положај и вршилаца дужности, спроводити искључиво у складу са одредбама Закона о државним службеницима.
<p>Пружање услуга</p> 	<p>8/10</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усвајањем ревидираног програма развоја електронске управе, као и кроз стандардизацију успостављања ЈУМ остварен је значајан напредак - Значајан напредак у попису административних поступака (РАП) - Напредак у области јачања капацитета и обуке запослених који су у директном контакту са корисницима услуга, посебно маргинализованих и рањивих група. 	<ul style="list-style-type: none"> - Неопходно је предузети активности на унапређењу праћења задовољства крајњих корисника, кроз спровођење истраживања или анализу повратних информација. - И поред тога што је на порталу еУправа корисницима омогућено да искажу ниво свог задовољства коришћењем портала, омогућити корисницима да дају такве повратне информација на сваку добијену услугу појединачно.

ТЕМАТСКА ОБЛАСТ	Перцепција постигнутих резултата	Перцепција – области за унапређење
-----------------	----------------------------------	------------------------------------

Одговорност и транспарентност



7/10

- Напредак и корист за рад ОЦД на локалном кроз израду новог упутства за Информатора о раду – посебно у смислу коришћења Информационог система који је структуриран на начин да се унети садржај може аутоматски превести у машински читљиве податке, као и у делу који прописује да се Информатор израђује на језику националне мањине који је у службеној употреби у раду органа јавне власти у складу са законом којим се уређује службена употреба језика и писма.

Управљање јавним финансијама



Систем локалне самоуправе

6/10



- Потребно је обезбедити транспарентност у вези са разлозима због којих Предлог закона о допуни Закона о потврђивању Европске повеље о локалној самоуправи, који предвиђа прихватање одредби члана 6. став 1. и 2. и члана 7. став 2. Повеље, није усвојен.

- Недостатак напомена и конкретних акција у вези са реализацијом посебног циља 4, који се односи на мерење доступности и квалитета услуга на нивоу локалних самоуправа

Координација и комуникација



8/10

- Успешна имплементација и значајан напредак у спровођењу планираних активности МДУЛС Пројектног тима.

- Успешно спроведен Годишњи оперативни план комуникације тема у вези са РЈУ, као и формирање мреже ПР службеника (допринос бољој видљивости ефеката РЈУ, већи обухват корисника услуга јавне управе, посебно е – управе, боља оцена квалитета услуга.

- Континуирано унапређење програма (као Управа по мери свих нас) и прилагођавање грађанима (посебно младима) у складу са оствареним напретком у различитим областима РЈУ.

Ризик се материјализовао

Током досадашње имплементације Стратегије РЈУ (2021-2023) ванредни парламентарни избори одржани су два пута (у априлу 2022. и децембру 2023. године), што је резултирало вишемесечним техничким мандатом Владе у оба наврата, као и променама у структури органа државне управе и руководству појединих институција. С обзиром на наведено, законодавна активност је била битно смањена услед чега се и у 2023. години каснило са доношењем прописа који су значајни за спровођење реформи и на које се надовезују друге активности (видети примере уредби у оквиру тематске области [Планирање и координација јавних политика](#)). Такође, рад Савета за РЈУ, који представља политички ниво координације на нивоу доносилаца одлука (министара и других лица на положају које имањује Влада), евидентно је успорен (видети део [Извештаја о координацији РЈУ](#)).

У таквим околностима, а како не би дошло до значајнијег застоја у реформама, уложени су значајни напори да се административни ниво координације РЈУ одвија на устаљен начин (видети део [Извештаја о координацији РЈУ](#)), што потврђује реализација годишњег процеса извештавања за 2022. годину и разматрање и усвајање две средњорочне анализе ефеката (за АП РЈУ 2021-2025. и Програм унапређења управљања јавним политикама и регулаторном реформом за период 2021-2025. године), кроз састанке МПГ У 2023. години. Такође, три нова планска документа у области РЈУ (Програм развоја е-управе за период 2023-2025. са АП, Програм е-ПАПИР за период 2023-2025. са АП и АП ОГП за период 2023-2027. године) припремљена су и донета у 2023. години, чиме је, упркос материјализацији ризика, обезбеђена координација и континуитет планирања у областима обухваћеним овим документима.

Ванредни парламентарни избори могу довести до успоравања реформи и утицати на њихову ефикасну координацију на политичком нивоу.

Могућност успоравања реформских процеса услед недостатка људских капацитета (бројчаног недостатка запослених, недостатка аналитичких и стручних капацитета, недостатка капацитета у ИТ, нормативној области и сл).

Ризик се материјализовао

Константан развој система стручног усаврашавања и рад на јачању постојећих капацитета кроз програме обуке НАЈУ, имплементација студентске стручне праксе, промоција државне управе као пожељног послодавца (погледати [тематску област УЉР](#)), наставак нормативног увођења система компетенција у органима АП и ЈАС, заједно са коришћењем доступне експертске подршке у областима у којима не постоје довољни капацитети, неке су од мера које су предузимане како би се ублажиле последице недостатка људских капацитета.

Кашњење у реализацији планираних пројеката донаторске подршке.

Ризик се материјализовао у извесној мери

Имплементација одређених активности која је планирана у 2023. години одступила је од планираних рокова услед кашњења са реализацијом донаторске подршке. Нпр. активности у области УЉР, у оквиру Мере 1.3.1, које се односе на развој могућих каријерних модела у државној управи, успостављање система за управљање талентима и даљи развој оквира компетенција за све категорије државних службеника, касниле су са почетком имплементације услед кашњења почетка спровођења ИПА пројекта донаторске подршке. Упркос томе, од септембра 2023. године, када је Пројекат започет, интензивирано је спровођење планираних активности и њихова реализација је тренутно у току.

⁶⁸ Ризици су дефинисани на нивоу мера и активности у Прилогу 6. Стратегије РЈУ, али како ци су постоји значајан број активности чија имплементација није планирана током 2023. године (у том смислу не постоји ни материјализација ризика), као и да се већина ризика понавља кроз различите мере и активности, у овом извештају ризици су груписани у неколико сличних које су институције доставиле за период јануар-децембар 2023. године. У табели су представљени само они ризици који су се у потпуности или делимично материјализовали.

Ризик се материјализовао у извесној мери

ЗПС предвиђа идентичне рокове (120 дана од почетка сваке календарске године) за израду и објављивање годишњих извештаја о спровођењу свих ДЈП, без обзира на успостављену хијерархију у оквиру области планирања. Услед тога, процеси извештавања за кровне ДЈП у области додатно су усложњени и отежани, што је видљиво на примеру припреме обједињеног извештаја о спровођењу Стратегије РЈУ, укључујући сва три програма, с обзиром да је идентичан рок прописан за Стратегију (као кровни, хијерархијски виши ДЈП) и програме (као хијерархијски ниже ДЈП).

У погледу предузетих мера, у току је припрема нове Уредбе о методологији израде докумената јавних политика, која би требало да усагласи рокове за извештавање о спровођењу хијерархијски виших и нижих ДЈП. Такође, постоји пракса (као у случају Стратегије РЈУ) да се у оквиру кровног, хијерархијски вишег ДЈП дефинишу међурокови за прикупљање података о спровођењу хијерархијски нижих ДЈП (три програма у случају Стратегије РЈУ), остављајући законски рок за објављивање обједињеног извештаја од 120 дана од почетка календарске године. Имајући у виду да се, упркос претходном, извештаји о спровођењу Стратегије РЈУ редовно израђују, али уз знатно више уложених ресурса и капацитета и уз кашњење у односу на предвиђене рокове (нпр. Извештај за 2022. годину, уз сва три програма, био је комплетиран у јулу 2023. године, након што су подаци за све програме унети у ЈИС), ризик се материјализовао у извесној мери.

Исти законски рокови за извештавање о спровођењу хијерархијски нижих и виших (кровних) ДЈП у оквиру исте области планирања отежавају и успоравају процес прикупљања података и извештавања. Отпор службеника у прикупљању и анализи података за ДЈП, отежавање и успоравање процеса извештавања за ДЈП.

Ризик се материјализовао

Како би се подигао константно низак ниво учешћа јавности у раним фазама припреме прописа (низак удео усвојених прописа током чије израде су спроведене консултације), континуирано се предузимају активности у правцу јачања капацитета запослених у јавној управи и подстицања дијалога о темама од заједничког интереса – обуке се спроводе како у оквиру [годишњих програма обука НАЈУ](#), тако и у оквиру различитих пројеката, док је Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог у 2023. години организовало 14 друштвених дијалога на различите теме (видети Посебан циљ 4. у оквиру тематске области [Планирање и координација јавних политика](#)). У циљу сагледавања ефеката примене постојећег правног оквира и разматрања потенцијаних (нормативних) решења која би допринела унапређењу постојећег стања, [АП ОГП 2023-2027. године](#) планирана је израда свеобухватне, компаративне анализе, са препорукама за даљи развој механизма за учешће јавности у припреми прописа и ДЈП. Такође, у току је унапређење функционалности [Портала еКонсултације](#), након чега се планира интензивирање промоције његовог коришћења, како унутар система јавне управе, тако и у односу на заинтересовану јавност.

Постојећи правни оквир за спровођење консултација, који се често квалификује као нејасан и пренормиран, може отежати активније учешће заинтересованих страна у припреми прописа и ДЈП.

Продужетак ограничења у погледу новог запошљавања у јавног управи до краја 2026. године (69), заједно са условљеношћу запошљавања расположивим финансијским средствима и праксом недоношења кадровских планова, може да угрози планирање кадра у складу са реалним потребама.

Отпор професионализацији и деполитизацији, као и отпор променама унутар система могу отежати измену нормативног оквира који би унапредио процес постављења на положај вршиоца дужности тако што би смањило политички утицај на службенички систем.

Ризик се материјализовао

Материјализација ризика видљива је у константно ниском степену запошљавања заснованог на кадровским потребама органа државне управе (14% у 2021. години; 18,7% у 2022. години и 14,25% у 2023. години, уз недостизање циљних вредности за све три посматране године на нивоу Мере 2.1), чије је превазилажење додатно усложњено продужетком ограничења у погледу новог запошљавања.

Током 2023. године завршен је процес израде и пилотирања иновираних методологије за планирање кадрова у државним органима и отпочет рад на њеном интегрисању у законодавни оквир кроз припрему нове Уредбе о припреми кадровског плана у државним органима са пратећим обрасцима Нацрта и Предлога кадровског плана (видети Меру 2.1. у оквиру [тематске области УЉР](#)). Учињени су помаци у правцу успостављања Информационог система за УЉР (ХРМИС) — рад на изради софтвера је окончан и очекује се да систем ускоро буде спреман за продукцију (видети Меру 3.2. у оквиру [тематске области УЉР](#)). Како би се омогућила његова пуна примена и интеграција у нормативни оквир, Влада РС донела је Уредбу о централној кадровској евиденцији. (70)

Додатно, кроз средњорочне планове, повезује се, између осталих реформски активности, утврђена потреба за јачањем капацитета институција кроз кадрове и средњорочни оквир расхода. На основу анализе институционалних капацитета, сачињавају се средњорочни планови који представљају основ за израду приоритетних области финансирања (ПОФ) и предлоге финансијског плана, у складу са Законом о буџетском систему и Уредбом о методологији за израду средњорочних планова.

Ризик се материјализовао

Попуњавање радних места лица на положају, у складу са оквиром компетенција, другу годину за редом бележи резултате испод планираног нивоа ([Мера 2.3](#)) – 45% од укупног броја попуњених радних места положаја попуњено је након спроведеног конкурса у 2023. години (планирано >80%), док је за 2022. годину овај проценат износио 46% (планирано >60%).

У 2023. години формирана је нова Посебна радна група за праћење стања и предлагање мера у вези управљања лицима на положају, чији састав је проширен представницима Генералног секретаријата председника Републике и Народне скупштине. МДУАС је, у сарадњи са СИГМА, анализирао стање у вези са лицима на положају, и то у делу њиховог обухвата, регрутације и селекције, разрешења и координације и комуникације свих релевантних учесника у том процесу, док је СУК извршио детаљну анализу потреба за компетенцијама лица на положају и израдио предлог два могућа оквира компетенција. Налази наведених анализа представљени су и дискутовани на састанцима Посебне радне групе. Припрема предлога иновираних стратешког документа за управљање лицима на положају, који треба да послужи као основа за нормативне интервенције, тренутно је у току, а интензивирање рада на његовој финализацији очекује се након формирања нове Владе (71).

69 Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему (Службени гласник РС, бр. 92/23), члан 1, продужен је рок (до 31.12.2026. године), до кад је корисницима јавних средстава дозвољено да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години). О пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента и даље одлучује тело Владе (Комисија за ново запошљавање), уз претходно прибављено мишљење Министарства финансија.

70 Уредба о централној кадровској евиденцији („Службени гласник РС”, бр. 3/24), линк за приступ: <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eil/rep/sgrs/vlada/uredba/2024/3/7>

71 Више информација на линку: <https://srju-monitoring.mduls.gov.rs/statistike.html?nodeid=732&sid=242604&tab=overall&depth=3>

НАЈВАЖНИЈИ РИЗИЦИ

предвиђени у претходном
периоду

МЕРЕ

предузете за
ублажавање ризика

Ризик успоравања напретка у повећању локалних прихода и инвестиција локалне самоуправе, услед непостизања политичког консензуса о предвидивом финансирању на локалном нивоу.

Ризик се материјализовао у извесној мери

Иако још увек нису креирана конкретна решења по овом питању, што указује на то да се ризик материјализовао, током 2023. године настављен је рад на анализи постојећег стања. Тачније, у јуну 2023. године, Министарство финансија завршило је рад на изради анализе постојећег система финансирања локалне самоуправе, у којој су сагледани сви релевантни подаци везани за буџете ЈЛС у периоду 2019-2021. године. У наредном периоду се очекује да Комисија за финансирање локалне самоуправе размотри налазе анализе и сачини предлоге за унапређење система финансирања локалне самоуправе, укључујући и предлоге за евентуалну измену Закона о финансирању локалне самоуправе.

Неадекватни, међусобно неповезани и некомпатибилни ИТ системи у области јавних финансија.

Ризик се материјализовао у извесној мери

Настављено је спровођење Плана развоја дигитализације у области финансија за период 2021–2025, који представља стратешки оквир за унапређење повезаности ИТ система. Спроводи се већи број пројеката у области дигитализације. У наредном периоду биће настављени напори за усклађивање ИТ система.

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

АБПК	Агенција за спречавање против корупције
АП	Акциони план
АП 23	Акциони план за Преговарачко поглавље 23
АПР	Агенција за привредне регистре
АП РЈУ	Акциони план за спровођење Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији
АПСПВ	Акциони план за спровођење Програма Владе
БДП	Бруто домаћи производ
ВСС	Високи службенички савет
G2G	Размена услуга и информација у оквиру државних служби, енг. <i>Government-to-Government</i>
G2B	Размена услуга и информација између државе и привреде, енг. <i>Government-to-Businesses</i>
G2C	Размена услуга и информација између државе и грађана, енг. <i>Government-to-Citizens</i>
ГенСек	Генерални секретаријат Владе
ГИЗ	Немачка организација за међународну сарадњу
ДЈП	Документ јавне политике
ДРИ	Државна ревизорска институција
ЕК	Европска комисија
ЕРП	Програм економских реформи
ЕУ	Европска унија
ЕУ ИПА	Инструмент за претприступну помоћ Европске уније
ЕУР	евро
ЗПС	Закон о планском систему
ЗУП	Закон о општем управном поступку
ИС	Информациони систем
ИТЕ	Канцеларија за информационе технологије и електронску управу
ИФКЈ	Интерна финансијска контрола у јавном сектору
ЈИС	Јединствени ИС за планирање, праћење спровођења координацију јавних политика и извештавање
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе
ЈУ	Јавна управа
ЈУМ	Јединствено управно место (енг. <i>one stop shop</i>)
КЈН	Канцеларија за јавне набавке
Конт.	Континуирано
МДУЛС	Министарство државне управе и локалне самоуправе
МЕИ	Министарство за европске интеграције
МЉМПДД	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог
МПГ	Међуминистарска пројектна група
ММФ	Међународни монетарни фонд
МРЗСБП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
МТБФ	Средњорочни буџетски оквир
МУП	Министарство унутрашњих послова
МФИН	Министарство финансија
НАЈУ	Национална академија за јавну управу
НБС	Народна банка Србије
НПАА	Национални план за усвајање правне тековине ЕУ
НСБПК	Национална стратегија за борбу против корупције у РС
ОГП	Партнерство за отворену управу, енг. <i>Open Government Partnership</i>
ОДУ	Орган(и) државне управе
ОЕЦД	Организација за економску сарадњу и развој
ОЦД	Организације цивилног друштва
ПВ	Почетна вредност (<i>baseline value</i>)
ПЕФА	Оцена јавних расхода и финансијске одговорности

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

ПЗР	Повереник за заштиту равноправности
ПИЕ	Праћење, извештавање и евалуација
ПИРВ	Информациони систем за планирање и извештавање о раду Владе
ПФМ	Програм реформе управљања јавним финансијама
ПЈУ	Принципи јавне управе
РГ	Радна група
РГЗ	Републички геодетски завод
РЗС	Републички завод за статистику
РС	Република Србија
РСД	Српски динар
РЈУ	Реформа јавне управе
РСЈП	Републички секретаријат за јавне политике
СБ	Светска банка
СБС	Секторска буџетска подршка, финансијски инструмент ЕУ заснован на резултатима
СДЦ	Швајцарска агенција за развој и сарадњу, енг. <i>Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)</i>
СКГО	Стална конференција градова и општина
СКИП	Српско-корејски информатичко-приступни центар
СИГМА	Програм подршке унапређењу у владавини и управљању при ОЕЦД
СУК	Служба за управљање кадровима
ТОР	Пројектни задатак
УЗЗПРО	Управа за заједничке послове републичких органа
УИ	Управна инспекција
УНДП	Програм развоја Уједињених нација, енг. <i>United Nations Development Programme (UNDP)</i>
УЉР	Управљање људским ресурсима
УСД	Амерички долар
ФУК	Финансијско управљање и контрола
ХРМИС	Јединствени информациони система за УЉР
ЦВ	Циљна вредност (енг. <i>target value</i>)
ЦХУ	Централна јединица за хармонизацију
САФ	Заједнички оквир за самопроцену (модел за управљање квалитетом)
СРОСО	Централни регистар обавезног социјалног осигурања

Уїрава їо мери свих нас



МИНИСТАРСТВО
ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ
САМОУПРАВЕ